

การออกแบบนิทรรศการมุมมองความสมบูรณ์แบบของหญิงไทย
PERFECT PERCEPTION OF THAI WOMEN BEAUTY EXHIBITION

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิตศิลป์
ภาควิชานิตศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การออกแบบนิทรรศการมุมมองความสมบูรณ์แบบของหญิงไทย
PERFECT PERCEPTION OF THAI WOMEN BEAUTY EXHIBITION

นางสาวอรอนงค์ คล้ายสุบรรณ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิตศศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....

ทพ. อดิศักดิ์ 12/6/2560
วันที่.....

(อาจารย์พรณศรี ชูอารยะประทีป)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การออกแบบนิทรรศการมุมมองความสมบูรณ์แบบของหญิงไทย PERFECT PERCEPTION OF THAI WOMEN BEAUTY EXHIBITION
ชื่อ	นางสาวอรอนงค์ คล้ายสุบรรณ
สาขาวิชา	นิเทศศิลป์
ภาควิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2559
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์พรรณศรี ชูอารยะประทีป

บทคัดย่อ

การออกแบบนิทรรศการมุมมองความสมบูรณ์แบบของหญิงไทยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการออกแบบนิทรรศการเพื่อผู้หญิง และทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้หญิง โดยได้รับแรงบันดาลใจจากค่านิยมความงาม รูปลักษณ์ และการประพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนเพื่อความเป็นที่นิยมของหญิงไทยในปัจจุบัน

จากการศึกษาพฤติกรรมเพื่อความสมบูรณ์แบบตามค่านิยมให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ทั้งรูปลักษณ์ภายนอก เช่น การศัลยกรรมใบหน้า ทำหน้าเรียว ตาโต จมูกโด่ง การแต่งตัว การทำให้ผิวขาว มีรูปร่างดี รวมไปถึงการกระทำบางอย่างเช่น การดูภาพยนตร์ หรือฟังเพลงประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้เป็นที่ชื่นชอบ ชื่นชม และยอมรับ จากการศึกษาข้อมูล ได้จำกัดขอบเขตโครงการให้จำเพาะมากขึ้น จึงเลือกศึกษาในกลุ่มหญิงไทยซึ่งใกล้ชิด น่าสนใจ และมีความเฉพาะเจาะจงต่างจากกลุ่มอื่นๆ โครงการนี้จึงต้องการศึกษาพฤติกรรมของหญิงไทย เพื่อให้ได้การยอมรับในสังคม วิเคราะห์พฤติกรรม ออกแบบนิทรรศการเพื่อความตระหนักรู้ และยอมรับ เรียนรู้ตนเอง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณพ่อแม่และปัญหาที่ผลักดันให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างไม่รู้ตัว ขอขอบคุณครูแดงที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา คำสอน กำลังใจ และความรู้ที่มีค่าตลอดเสมอมา ช่วยให้ผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากไปได้อย่างง่ายดาย ขอขอบคุณมากค่ะ

ขอขอบคุณเต้ ที่ช่วยทุกอย่างมาจริงๆ เป็นสามสัปดาห์สุดท้ายที่หนักและช่วยกันไปจนสำเร็จ เหมือนเป็นที่ลิสแบบงานครอบครัว ขอขอบคุณตั้งแต่จัดการเรื่องทุนให้จนไม่ต้องลำบากพอกับแม่เลย

ขอขอบคุณน้องเจน Holygraphy สำหรับภาพสวยๆ ที่มีส่วนช่วยให้งานนี้ดูสมบูรณ์โดยไม่ต้องเพิ่มเติมอะไรเลย ได้งานตามอย่างที่ต้องการจริงๆ เป็นเกียรติมากๆ ที่ได้ร่วมงานกัน ขอขอบคุณน้องเจนนี่ พีรมนต์ พี่สายป่าน และอู๋ ที่มาเป็นแบบให้ ทุกคนมีสปิริตดีมาก ได้งานอย่างที่ต้องการ สมบูรณ์มาก

Thank you, Jimmy Lepore Hagan. It is such an honor to have you by my side. You are very supporting in every single way. Thank you for always believing and supporting your girl. You are also an important part to make this happen from the very start.

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน ทราาย ปลา ภาย แนน นัท บิ่ง และอีกหลายๆ คนที่ไม่ได้กล่าวถึง ขอขอบคุณตลอดระยะเวลาสี่ปีในนิเทศศิลป์

ขอขอบคุณภาควิชานิเทศศิลป์ อาจารย์ทุกท่าน และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ลาดกระบัง และสุดท้ายนี้ต้องขอบคุณความไม่พินิจนิยมและประสบการณ์ทั้งหลายในชีวิตที่เป็นแรงบันดาลใจและทัศนคติของตนเองที่ทำให้เกิดผลงานชิ้นนี้ขึ้น ขอขอบคุณตนเองที่สามารถผ่านอุปสรรคต่างๆ มาได้ ขอขอบคุณการตัดสินใจในทุกๆ เหตุการณ์ และขอบคุณผู้มีอุปการะทุกท่านที่ให้ทำงานจนไม่ต้องลำบากเงินพอกับแม่มาทำที่ลิสชิ้นนี้ ขอขอบคุณค่ะ.

Dear minority

รัก.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพประกอบ.....	ง
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ.....	1
1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย.....	2
2 ทฤษฎีทางจิตวิทยา.....	3
2.1 Perfectionism.....	3
2.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยาต่อตัวตน.....	3
3 ปัญหาของผู้หญิงในสังคมไทย.....	16
4 การออกแบบนิทรรศการ.....	19
4.1 หลักการออกแบบนิทรรศการ.....	19
4.2 ตัวอย่างนิทรรศการอ้างอิง.....	22
5 การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น.....	27
5.1 concept brand.....	27
5.2 แนวทางการออกแบบ.....	27
5.3 ขอบเขตของงาน.....	29
6 การออกแบบและพัฒนาแบบร่าง.....	30
6.1 การออกแบบ.....	30
6.2 Logo.....	30
6.3 กราฟฟิก.....	36
6.4 นิทรรศการ.....	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
6.5 ภาพถ่าย.....	42
7 ผลงานจริง.....	43
7.1 กราฟฟิกในนิทรรศการ.....	43
7.2 ผลงานจริง.....	53
8 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม.....	54
ประวัติผู้วิจัย.....	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
2.1 ภาพอธิบายโครงสร้างบุคคลิกภาพ	6
2.2 The Dinner Party ของ Judy Chicago	10
2.3 The Two Fridas ของ Frida Kahlo	11
2.4 Post-Partum Document ของ Mary Kelly	11
3.1 แผนภูมิแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสมบูรณ์แบบของหญิงไทย	17
3.2 แผนภูมิแสดงสิ่งที่ผู้หญิงมีความพอใจต่อตนเองมากที่สุด	17
4.1 The Happy Show	23
4.2 The Happy Show	23
4.3 Museum of Broken Relationships	24
4.4 “Resonance of Grief” room, Museum of Broken Relationships	25
4.5 Wedding Dress In A Jar	25
4.6 A red coat, 1998-2003, Zagreb, Croatia	26
5.1 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 1	27
5.2 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 2	28
5.3 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 3	28
6.1 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 1	30
6.2 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 2	31
6.3 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 2	31
6.4 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 2	32
6.5 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 2	32
6.6 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 3 แนวทาง ความไม่สมบูรณ์แบบ	32
6.7 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 3 แนวทาง Curve	33
6.8 ภาพ Sketch Logo ด้วยเทคนิค Collage	33
6.9 ภาพ Sketch Logo ด้วยเทคนิค collage และ พัฒนาแบบร่าง	34
6.10 ภาพ Logo นิทรรศการและ สัญลักษณ์ห้องที่เลือกใช้	35
6.11 ภาพแบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 1	36
6.12 ภาพแบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 2	36
6.13 ภาพแบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 2	37
6.14 ภาพแบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 3	37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	หน้า	
6.15	ภาพโปสเตอร์ที่เลือกใช้จริง	38
6.16	ภาพแบบร่างผังนิทรรศการ	39
6.17	ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการครั้งที่ 1	39
6.18	ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการครั้งที่ 1	40
6.19	ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการครั้งที่ 1 ห้อง They	40
6.20	ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการห้อง We	41
6.21	ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการห้อง It	42
6.22	ภาพถ่ายสำหรับใช้ประกอบนิทรรศการ	42
7.1	ภาพสัญลักษณ์นิทรรศการ	43
7.2	ภาพสัญลักษณ์ห้อง	43
7.3	ภาพโปสเตอร์นิทรรศการ	44
7.4	ภาพของบัตรเชิญ และบัตรเชิญนิทรรศการ	46
7.5	โปสการ์ด	46
7.6	ภาพสูจิบัตรนิทรรศการ	48
7.7	ภาพสายเสื่อนิทรรศการ	48
7.8	ภาพนิทรรศการห้อง I	50
7.9	ภาพนิทรรศการห้อง They	50
7.10	นิทรรศการห้อง We	51
7.11	นิทรรศการห้อง It	51
7.12	ภาพนิทรรศการห้อง It	52
7.13	ภาพผังนิทรรศการ	52
7.14	ผลงานจริง	53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

จากการศึกษา รวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่ปฏิบัติเพื่อความสมบูรณ์แบบตามค่านิยมให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ทั้งรูปลักษณะภายนอก เช่น การศัลยกรรมใบหน้า ทำหน้าเรียว ตาโต จมูกโด่ง การแต่งตัว การทำให้ผิวขาว มีรูปร่างดี รวมไปถึงการกระทำบางอย่างเช่น การดูภาพยนตร์ หรือฟังเพลงประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้เป็นที่ชื่นชอบ ชื่นชม และยอมรับ จากการศึกษาข้อมูล ได้จำกัดขอบเขตโครงการให้จำเพาะมากขึ้น จึงเลือกศึกษาในกลุ่มหญิงไทยซึ่งใกล้ชิด น่าสนใจ และมีความเฉพาะเจาะจงต่างจากกลุ่มอื่นๆ โครงการนี้จึงต้องการศึกษาพฤติกรรมของหญิงไทย เพื่อให้ได้การยอมรับในสังคม วิเคราะห์พฤติกรรม ออกแบบนิตรรศการเพื่อความตระหนักรู้ และยอมรับ เรียนรู้ตนเอง

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความสำคัญรูปลักษณะภายนอกของคนในสังคม และการให้ความสำคัญตัวตนที่แท้จริงในกลุ่มหญิงไทย

1.2.2 ศึกษาการออกแบบนิตรรศการ

1.2.3 ออกแบบนิตรรศการ และสื่อภายในนิตรรศการ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย และสังคมตระหนักถึงการมองเห็นคุณค่า และยอมรับในตนเอง

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1.3.1 สัญลักษณ์นิตรรศการ

1.3.2 สิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์

1. บัตรเชิญนิตรรศการ

2. โปสเตอร์นิตรรศการ

3. สูจิบัตรนิตรรศการ

4. ออกแบบลายเสื้อสำหรับนิตรรศการ

1.3.3 ออกแบบนิตรรศการ

1. ผังนิตรรศการ

2. สื่อภายในนิตรรศการ

1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1.4.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษา ทำความเข้าใจโครงสร้างพื้นฐานทางจิตวิทยาเกี่ยวกับพฤติกรรมของหญิงไทยเพื่อการยอมรับในสังคม และการยอมรับตัวตนของตนเอง
2. ศึกษาการออกแบบนิทรรศการ
3. ศึกษาการออกแบบสื่อในนิทรรศการ และสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์นิทรรศการ

1.4.2 วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น

1. Concept ของนิทรรศการ
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. วางแนวทางการออกแบบนิทรรศการ

1.4.3 ออกแบบ และพัฒนาแบบร่าง

บทที่ 2

ทฤษฎีทางจิตวิทยา

2.1 Perfectionism การต้องการความสมบูรณ์แบบ

“โรคนุชย์สมบูรณ์แบบ” เป็นคนที่ไม่สามารถยืดหยุ่นมาตรฐานอะไรได้ อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม และชีวิตเต็มไปด้วยไม้บรรทัด ข้าร่ายกว่านั้นคนเหล่านี้จะคอยบงการทั้งชีวิตตัวเองและชีวิตคนรอบข้างอีกด้วย มักสนใจเรื่องต่าง ๆ ในรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่าทุกอย่างต้องเนียบ สังเกตได้จากร่างกายและการแต่งกาย มักหงุดหงิดที่เห็นคนอื่นแต่งกายไม่เรียบร้อยหรือทรงผมยุ่งกระเซิง หมกมุ่นกับความรับผิดชอบมาก มุ่งเทให้กับการทำงานมากจนขาดการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ใช้ชีวิตประจำวันซ้ำ ๆ ไม่ยอมรับอะไรใหม่ ๆ หรือความคิดเห็นของคนอื่น เป็นคนที่ไม่ค่อยกล้าตัดสินใจ เพราะกลัวผิด กลัวถูกตำหนิ หรือกลัวผิดศีลธรรม เป็นคนที่เครียดง่าย และมักไม่ยอมรับข้อบกพร่อง ความผิดพลาดในทุกเรื่อง

2.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยาต่อตัวตน

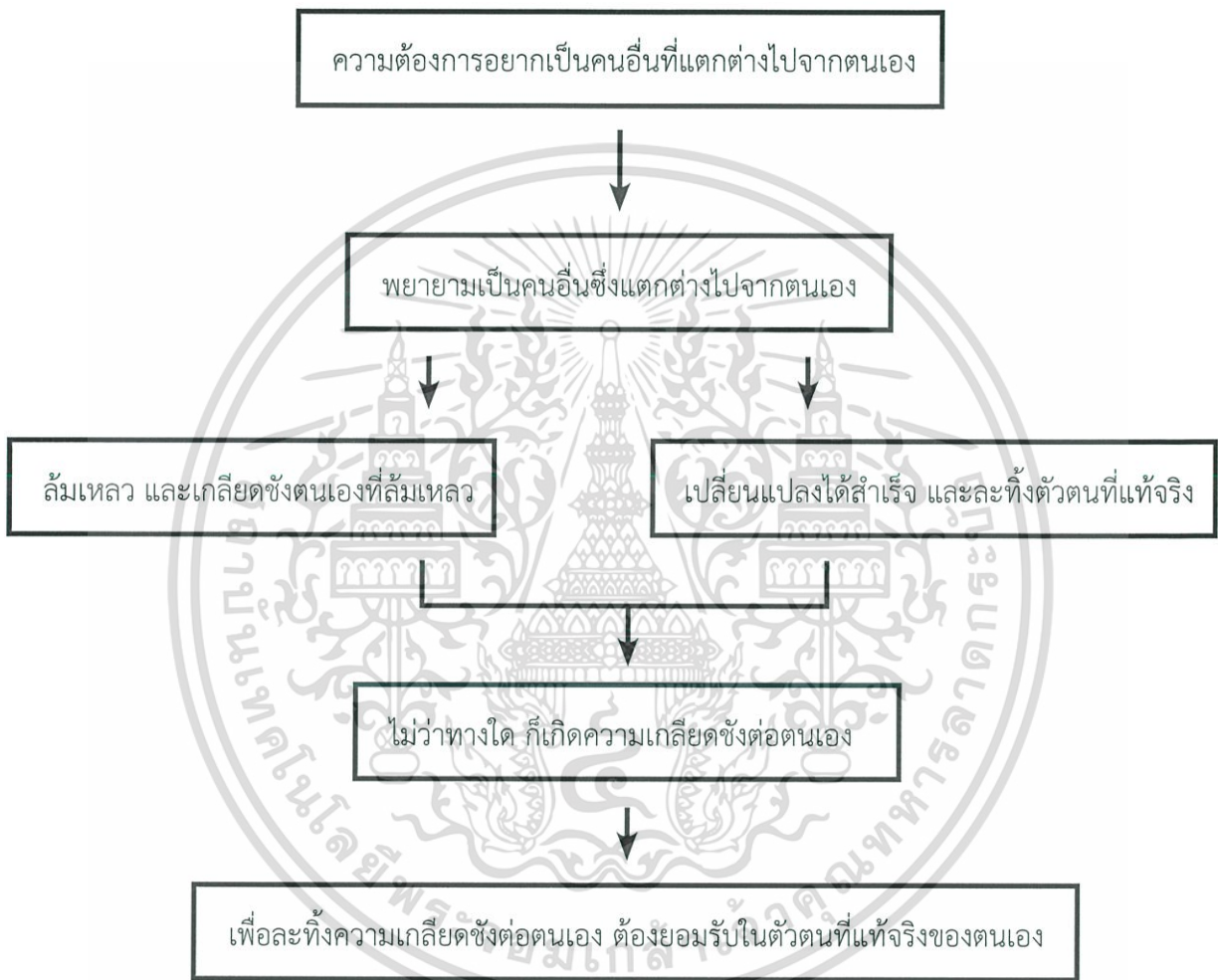
การสื่อสารเป็นส่วนสำคัญในการดำรงชีวิต สำคัญเกินกว่าที่เราจะตระหนักรู้ การสื่อสารเป็นหนทางที่สำคัญทางเดียวที่จะทำให้เราได้เรียนรู้ตนเอง Identity หรือเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละคน เกิดจากวิธีการ ลักษณะที่เราสื่อสาร และแสดงออกต่อผู้อื่น เราเลือกลักษณะเฉพาะของตนเองโดยมีพื้นฐานมาจากการตอบโต้สื่อสารกับผู้อื่นอย่างไร และเรามักจะดึงดูดผู้ที่ยอมรับลักษณะตัวตนของเรา โดยการยอมรับนี้สามารถแสดงได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวิธีการแสดงออกของผู้สื่อสาร ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมักจะดึงดูดผู้ที่มองเห็นคุณค่าในตัวพวกเขา ในทางกลับกันผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ มักจะดึงดูดผู้ที่ไม่เห็นคุณค่า และกระทำต่อพวกเขาไม่ดีนัก ความสมบูรณ์แบบมักมีอิทธิพลต่อการแสดงออกทางลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคนในสังคมปัจจุบันมาก เนื่องจากการสื่อสารและสังคมเป็นส่วนสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ภาพลักษณ์ที่มีต่อ Identity ของตนเองจึงมีความสำคัญ โดยส่วนใหญ่เรามักจะไม่ได้ต้องการเป็นผู้ที่สมบูรณ์แบบ แต่เราต้องการแสดงออกถึงความสมบูรณ์แบบสู่สังคมภายนอก

2.2.1 ทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Soren Kierkegaard

ทฤษฎีทางจิตวิทยาต่อตัวตนของ Soren Kierkegaard กล่าวถึงการเป็นตัวตนซึ่งแท้จริงของตนเอง โดยมนุษย์นั้นมีพื้นฐานความต้องการอยากเป็นคนอื่น ต้องการเป็นอีกตัวตนซึ่งต่างไปจากตนเองโดยสิ้นเชิง จึงพยายามเปลี่ยนตนเองเพื่อเป็นอีกตัวตนหนึ่ง โดยอาจจะล้มเหลว และเกิดความเกลียดชังต่อตนเองที่ล้มเหลว หรือเมื่อเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นคนอื่นได้สำเร็จก็ทำให้เกิดการละทิ้งต่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวตนที่แท้จริงของตนเอง

ตัวตนที่แท้จริงของตนเอง แต่ไม่ว่าจะทางไหนก็ล้วนนำไปสู่การเกลียดชังต่อตัวตนที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งการที่จะละทิ้งความเกลียดชังต่อตนเองได้นั้น มนุษย์จึงจำเป็นต้องยอมรับในตัวตนที่แท้จริงของตนเองให้ได้ในทุกด้าน รวมไปถึงต่อความบกพร่องของตนเอง

2.2.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Sigmund Freud

ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories) กล่าวว่า บุคลิกภาพประกอบด้วย จิตของมนุษย์มีโครงสร้างของจิตเป็น 3 ส่วน คือ Id, Ego และ Super Ego เป็นส่วนผลักดันให้มนุษย์มีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน จนกลายเป็นลักษณะของบุคคล (Identity) โดย

1. Id เป็นระดับจิตใต้สำนึกและทำงานตามหลักการแห่งความสุข (Principle of Pleasure) คือ มีความปรารถนาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดเพื่อให้เกิดความพึงพอใจทั้งหมด Id แสวงหา

แนวทางเพื่อให้มนุษย์ได้รับความสุข หลีกเลียงความเจ็บป่วยและความเครียดและทำให้เกิดความยินดี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
4
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามที่ร่างกายของแต่ละบุคคลที่มีความต้องการในทันทีทันใด ประกอบด้วยความต้องการทางชีววิทยา และสัญชาตญาณ Id ไม่มีความสามารถที่จะคิดหรือศึกษา ไม่นับว่าเป็นตรรกวิทยา และไม่สามารถชี้ว่า ถูกหรือผิด ดังนั้น Id ทำงานในแนวทางที่ไม่มีเหตุผลและไม่มีศีลธรรม พรอยด์ มีความเชื่อว่า บุคลิกภาพ ของเด็กทารกขึ้นอยู่กับ Id เกือบทั้งหมด จนกระทั่งเด็กมีการเจริญเติบโต ถึงอายุ 6 - 7 เดือน เมื่อ ร่างกายมีความต้องการทางชีววิทยาเกิดขึ้นก็จะเกิดความเครียดขึ้นใน Id ซึ่งต้องมีการพยายามผ่อนคลาย แนวโน้มของ Id พยายามที่จะลดความเครียดลงในทันทีทันใด เรียกว่าหลักการแห่งความสุข มี 2 แนวทาง ซึ่งอดีตสามารถปลดปล่อยความเครียดโดยตนเอง คือ

แนวทางที่หนึ่ง โดยผ่านการปฏิบัติกรรมที่ง่าย เช่น การจาม ซึ่งบางครั้งก็สามารถลด ความเครียดลงได้

แนวทางที่สอง ใช้ความปรารถนาที่ต้องการความสำเร็จ โดยผ่านความปรารถนาที่ต้องการ ความสำเร็จ Id จะทำให้เกิดจินตนาการทางความคิดเป็นรูปวัตถุ ซึ่งจะก่อให้เกิดความพอใจ ต่อความต้องการนั้น และจะเป็นการช่วยลดความเครียดได้บ้าง

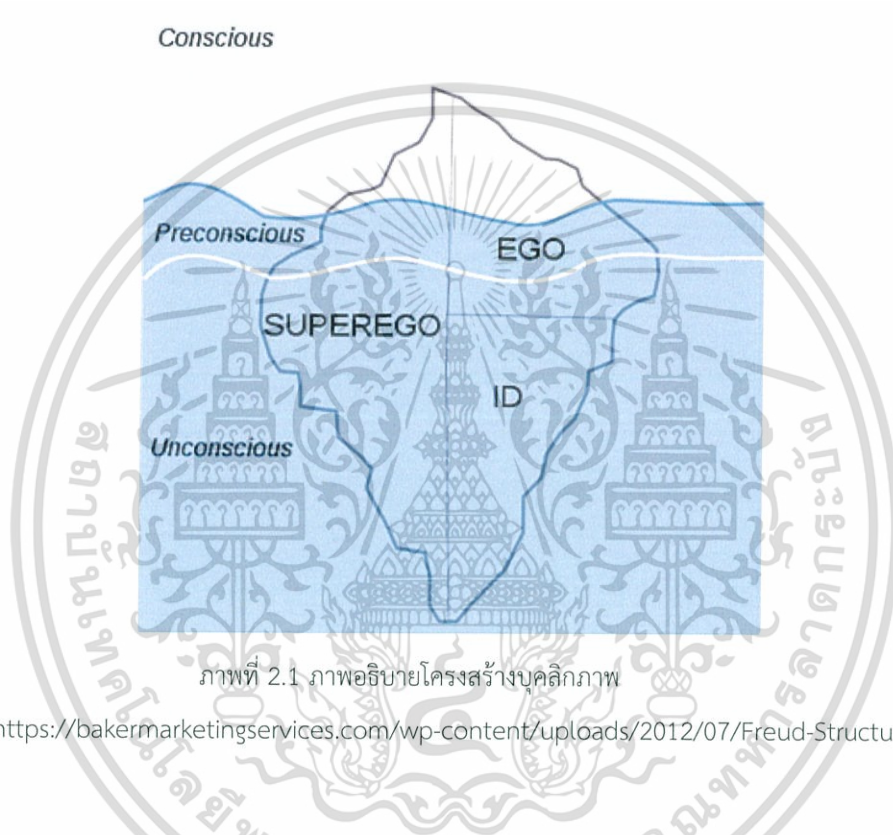
2. Ego เป็นระดับจิตสำนึกบางส่วน ทำหน้าที่ตามหลักการแห่งความจริง (Reality Principle) และเชื่อแน่วว่ามีวัตถุอย่างหนึ่งที่มีความเหมาะสมหรือเป็นสภาพการณ์ที่มีความเป็นไปได้ เพื่อทำให้เกิดความพอใจต่อความต้องการของ Id ถ้าบุคคลหนึ่งมีความหิว Ego จะช่วยทำให้แต่ละ บุคคลรู้จักแสวงหาอาหารมาได้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยลดความเครียดที่เกิดขึ้น จากความหิวมาจาก Id ถ้าปราศจาก Ego Id จะต้องแสวงหาอาหาร หรือวัตถุอื่นเพื่อตอบสนองความพอใจต่อความต้องการ นั้น Ego เป็นส่วนที่มีความสำคัญของบุคลิกภาพ ทำหน้าที่ตัดสินใจให้สัญชาตญาณเกิดความรู้สึกพอใจ เมื่อใด และอย่างไร ไม่เหมือนกับ Id คือ Ego มีขีดความสามารถใช้สำหรับพิจารณาตัดสินใจและอาศัย หลักการและควมมีเหตุผล และสามารถระลึกรู้ถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว เป็นส่วนช่วยชี้นำ พฤติกรรมให้ได้รับความสุขสูงสุด และขจัดความเจ็บปวดให้มันน้อยที่สุด โดยรู้จักเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้เกิดความพอใจต่อความต้องการของ Id เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในระยะยาว ตัวอย่าง เช่น Ego อาจจะไม่ยอมให้คนงานคนหนึ่งแสดงความก้าวร้าวต่อนายจ้างโดยตรง (ซึ่ง Id มีความรักและ ชอบที่จะกระทำเช่นนั้น) เพราะว่าเป็นที่ทราบดีแล้วว่าการกระทำเช่นนี้ จะทำให้นายจ้างกระทำการ นอกเหนืออำนาจ และจะมีการแทรกแซงต่อการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งในอนาคตได้

3. Super Ego เป็นระดับจิตที่อยู่ในจิตสำนึกเป็นบางส่วน มีหน้าที่ควบคุมการ แสวงหาความสุขของ Id จากแรงกระตุ้น Super ego ยอมให้ Id แสวงหาความสุขภายใต้เงื่อนไขที่ แน่นนอน Super ego เป็นเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรม มโนธรรม สามารถจะบอกได้ว่า การกระทำใดถูกหรือ ผิดและจะยอมให้แรงกระตุ้นของ Id ได้รับการตอบสนองเป็นความสุข ก็เฉพาะการกระทำที่ถูกต้อง ทางด้านศีลธรรม มโนธรรม ไม่เหมือนกับ Ego ที่ยินยอมให้ Id กระทำได้ เมื่อเป็นสิ่งที่ ปลอดภัยหรือมี ความเป็นไปได้ Super ego เป็นสิ่งที่เกิดจากการมีประสบการณ์ โดยได้รับการถ่ายทอด ผูกอบรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
5
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาจากพ่อแม่ จากการสอนทางด้านศีลธรรมของสถานศึกษา (Norms) ของสังคมที่เป็นมาตรฐานสำหรับยึดถือและปฏิบัติของบุคคลในสังคม

ระบบจิตมนุษย์ทั้ง 3 ระดับนี้ ในการทำงานตามหน้าที่ย่อมจะต้องมีการต่อสู้ มีการยอมรับ มีการปรับตัวกัน มีความขัดแย้งกัน เป็นสิ่งที่เป็นธรรมชาติ ถ้าส่วนของจิตที่เป็น Id Ego Super Ego ส่วนใดเป็นฝ่ายชนะ บุคลิกภาพของบุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมออกไปตามแนวของจิตฝ่ายที่ชนะ

ภาพที่ 2.1 ภาพอธิบายโครงสร้างบุคลิกภาพ

ที่มา : <https://bakermarketingservices.com/wp-content/uploads/2012/07/Freud-Structural-Iceberg.jpg>

2.2.3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Karen Horney

Karen Horney เติบโตมากับครอบครัวที่ค่อนข้างจะถูกกดขี่ของสตรีเพศ ความรู้สึกไร้ค่าของเธอยังถูกส่งเสริมด้วยความคิดว่าตัวเองไม่สวย แม้คนอื่นจะไม่คิดเช่นนั้น Karen แสดงปฏิกิริยาโดยมุ่งการศึกษาดังที่เธอกล่าวไว้ว่า “แม่ฉันจะไม่สวย แต่ฉันจะเก่ง” เมื่อเธอมีครอบครัว เธอประสบกับปัญหาชีวิตมากมายจนทำให้เธอเป็นโรคซึมเศร้า ยิ่งไปกว่านั้นเธอไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่จิตแพทย์ของเธอวิเคราะห์ให้เธอเป็น จึงเป็นหนทางเริ่มต้นของการศึกษาด้านจิตวิทยาของเธอ Karen เชื่อว่ามนุษย์เรานั้นเกิดมาเพื่อแข่งขัน ซึ่งการแข่งขันกันอย่างมาก (Hypercompetitiveness) เป็นความต้องการที่ไม่รู้แยกแยะในการเอาชนะและหลีกเลี่ยงความพ่ายแพ้ด้วยทุกวิถีทางเพื่อปกป้องความรู้สึกว่าตัวเองยังมีค่าอยู่ บุคคลประเภทที่รักการแข่งขันจะไม่เชื่อใจใคร จนกว่าจะได้พิสูจน์ตัวเองแล้วว่าเป็นคนซื่อสัตย์ บุคคลดังกล่าวพยายามเอาชนะความรู้สึกมีปมด้อย ด้วยการพยายามต่อสู้เพื่อความเหนือกว่า โดยกลายเป็นคนมองโลกในแง่ร้าย ดันทุรัง เย่อหยิ่ง ก้าวร้าวและถูกคนอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Karen ยังกล่าวอีกว่า สิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต การตัดสินใจ ไม่ได้มาจากการพิจารณาด้วยตนเอง หรือความเชื่อถือในตนเอง หากแต่มาจากสภาพแวดล้อมในสังคม มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะมักมาในรูปแบบของคำว่า “ควร” เช่น ฉันควรผอมกว่านี้ ฉันควรขาวกว่านี้ เป็นต้น ซึ่งเป็นที่มาของอิทธิพลทางจิตวิทยา คือ “ตัวตนที่แท้จริง” ซึ่งมีความต้องการขั้นพื้นฐาน และ “ตัวตนอุดมคติ” ซึ่งมุ่งมั่นที่จะเติมเต็มความต้องการตามสิ่งที่ “ควร” จะเป็น

2.2.4 ทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Frits Perls

Fritz Perls ได้พัฒนาทฤษฎีการปรึกษาแบบเกสตัลท์ หลักสำคัญของนักจิตวิทยา กลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt Psychology) มีพื้นฐานเกี่ยวกับการรับรู้ (Perception) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) โดยวิธีการหยั่งรู้ (Insight) หลักสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้ซึ่ง Perls นำไปใช้เป็นพื้นฐานในจิตบำบัดแบบเกสตัลท์ (Gestalt Therapy) ได้แก่

1. Law of Closure กฎแห่งการสิ้นสุด มนุษย์เรามีแนวโน้มที่จะหาข้อยุติแม้สถานการณ์หรือปัญหายังไม่สมบูรณ์ มนุษย์ก็จะเรียนรู้ได้จากสถานการณ์เดิมต่อสถานการณ์นั้น โดยพยายามสนใจสิ่งนั้นจนครบถ้วน
2. Law of Proximity คนเราจะมองแบบแผนนั้นสมบูรณ์ตามความต้องการในขณะนั้นของตน ถ้าสิ่งใดหรือสถานการณ์ใดที่เกิดขึ้นในเวลาต่อเนื่อง หรือใกล้เคียงกันคนเราจะเกิดการเรียนรู้ที่เป็นเหตุเป็นและผลกัน เพราะแต่ละคนมองแบบแผนนั้นสมบูรณ์ตามความต้องการของตนเอง เช่น แสงไฟที่ส่องเป็นวงกลมเด็กที่อยากเล่นฟุตบอลก็อาจมองเป็นรูปฟุตบอล ฯลฯ
3. กฎแห่งความคล้ายคลึงกัน Law of Similarity พฤติกรรมของบุคคลจะเป็นที่เข้าใจและมีความหมายเมื่อทราบถึงที่มาของพฤติกรรมนั้น และผลที่ตามมาจากพฤติกรรมนั้น เช่น บางคนไม่กล้าขับรถเพราะเคยประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์มาก่อน เป็นต้น
4. ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเป็นผลมาจากหลักการของภาพและพื้น (Figure and Ground) ถ้าคนเราสนใจสิ่งใดในขณะนั้นก็จะเห็นภาพและสิ่งอื่นเป็นพื้น

บุคลิกภาพตามแนวคิดของจิตบำบัดแนวเกสตัลท์ (Gestalt Therapy) ประกอบขึ้นด้วย 3 ส่วนคือ

1. Being เป็นส่วนที่มีติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่แรกเกิดซึ่งนับเป็นศูนย์กลางของบุคลิกภาพ
2. Self เป็นส่วนที่บุคคลค้นพบเกี่ยวกับตนเองที่แตกต่างไปจากที่เคยรับรู้รับ และบุคคลยอมรับมัน (Acknowledgement) ส่วนของ self จะเป็นส่วนที่ช่วยให้บุคคลได้รู้จักตนเองที่จริงมากขึ้น
3. Self Image เป็นส่วนบุคคลนั้นคิดว่าตนเองควรเป็น หรือควรปฏิบัติตนตามเกณฑ์ของสังคม เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่บุคคลนี้ได้รับการยอมรับจากสังคม (Approbation) ส่วนของ Self จึงเป็นส่วนที่ขวางกั้นการรู้จักตนเองที่แท้จริง

การบำบัดแบบเกสทอลท์ (Gestalt Therapy) ที่เฟลด์สได้พัฒนาขึ้น ส่วนหนึ่งประกอบด้วย คำกล่าวปฏิญาณเพื่อบำบัดว่า “ฉันทำสิ่งของฉัน คุณทำสิ่งของคุณ ฉันไม่ได้มีชีวิตอยู่เพื่อความคาดหวังของคุณ และคุณไม่ได้มีชีวิตอยู่เพื่อทำตามความคาดหวังของฉัน คุณคือคุณ และฉันก็คือฉัน ถ้าเราบังเอิญพบกัน มันก็เป็นเรื่องที่สวยงาม ถ้าไม่ มันก็ช่วยไม่ได้” อีกหนึ่งทฤษฎีของ Fritz Perls กล่าวว่า มนุษย์เชื่อว่ามุมมองของตนคือความจริง แต่ประสบการณ์ของเราล้วนถูกบดบัง และบิดเบือนด้วยความคิดเห็นผ่านมุมมองของเรา หรือกล่าวได้ว่า มุมมองของเรามีผลต่อประสบการณ์ มีความเป็นไปได้ที่ความจริงภายใน จะเปลี่ยนแปลงความจริงภายนอกได้ เราจำเป็นต้องละทิ้งความจริงที่สังคมภายนอกสร้างให้ และค้นหาคุณค่าที่แท้จริงของตนเอง เราเริ่มตระหนักถึงความจริงที่เราสร้างขึ้น ความจริงเพียงสิ่งเดียวที่เราสามารถถอดถอนออกมาได้คือความจริงที่เราค้นพบด้วยตนเอง

การสร้างการรับรู้ในตัวตนของตนเอง (Self-awareness) ทำให้เกิดการรับรู้ และเปลี่ยนแปลงการใช้คำว่า “ฉัน” ในการสื่อสาร การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสร้างภาพว่าเราไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เช่น ‘ฉันทำไม่ได้’ เป็น ‘ฉันจะไม่ทำ’ เราพัฒนาตัวตนที่แท้จริง เพื่อปราศจากการอิทธิพลของสังคม และยังสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง

2.2.5 ทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Jacques Lacan

Jacques Lacan (1901-1981) ถือได้ว่าเป็นนักคิดคนแรก ๆ ที่ลุกขึ้นมาวิพากษ์วิจารณ์วิถีคิดแบบโครงสร้างนิยม (structuralism) ของโคลด เลวี-สโตรส (Claude Levi-Strauss) จนนำไปสู่การปรากฏตัวของสกุลความคิดที่เรียกว่า “หลังโครงสร้างนิยม” (poststructuralism) ในเวลาต่อมา Lacan เป็นผู้ริเริ่มการวิพากษ์วิจารณ์วิถีคิดแบบกำหนดตัดสินใจของเลวี-สโตรส ตั้งแต่ยุคคริสต์ทศวรรษที่ 1950 แล้ว เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ก่อนหน้างานที่มีชื่อเสียงของฌาคส์ แดร์ริดา เรื่อง “Structure, Sign and Play in the Discourse of the Human Sciences” ลากองเห็นว่าวิถีของเลวี-สโตรสมองโครงสร้างสังคมคล้ายเครื่องจักรขนาดใหญ่ จึงไม่มีที่ว่างให้กับความแปลกแยก ผิดแปลกไปจากระบบที่ดำรงอยู่ได้เลย Lacan มีความเชื่อว่าหัวใจของจิตวิเคราะห์ไม่ได้อยู่ที่การอธิบายมนุษย์ในสภาพที่เป็นอยู่ แต่จิตวิเคราะห์เป็นการพยายามอธิบายว่า มนุษย์กลายเป็นมนุษย์ได้อย่างไร มนุษย์จึงเป็น Subject ที่ถูกสร้างขึ้นจากกฎเกณฑ์ที่มาจากภายนอกตัวเขา โดยผ่านคำพูดของบุคคลอื่น ๆ รอบ ๆ ตัว มโนทัศน์เรื่อง Subject ของ Lacan จึงเป็นการบ่งบอกลักษณะของความเป็นตัวตนที่ถูกสร้างขึ้นมาจากภาพสะท้อนที่สร้างจากภาพลักษณ์ (Image) การรับรู้ภาพลักษณ์และความเป็นซับซ้อนของมนุษย์ก็มาจากภาษา ซึ่งเป็นสื่อกลางในการแสดงออก และสื่อความหมาย มนุษย์จึงตกภายใต้การครอบงำของภาษา อธิบายได้ว่า ในเด็กแรกเกิด เด็กจะยังไม่มีเอกลักษณ์ เด็กจะเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างตัวเองกับโลกรอบตัวกระทำผ่านความสัมพันธ์กับคนอื่น เป็นพัฒนาการเกี่ยวกับตัวตนที่ผ่านภาษาจากคำที่ว่างเปล่า (Empty Word) ในจินตนาการเกี่ยวกับตนเอง สู่คำที่มีความหมายเต็ม (Full word) ในรูปของสัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความปรารถนาที่จะเป็นอื่น หรือเป็นความปรารถนาที่คนอื่นปรารถนา เช่น ในสังคมอเมริกันมีการแบ่งแยกสีผิว คนผิวดำมีความปรารถนาที่จะเป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการทำงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

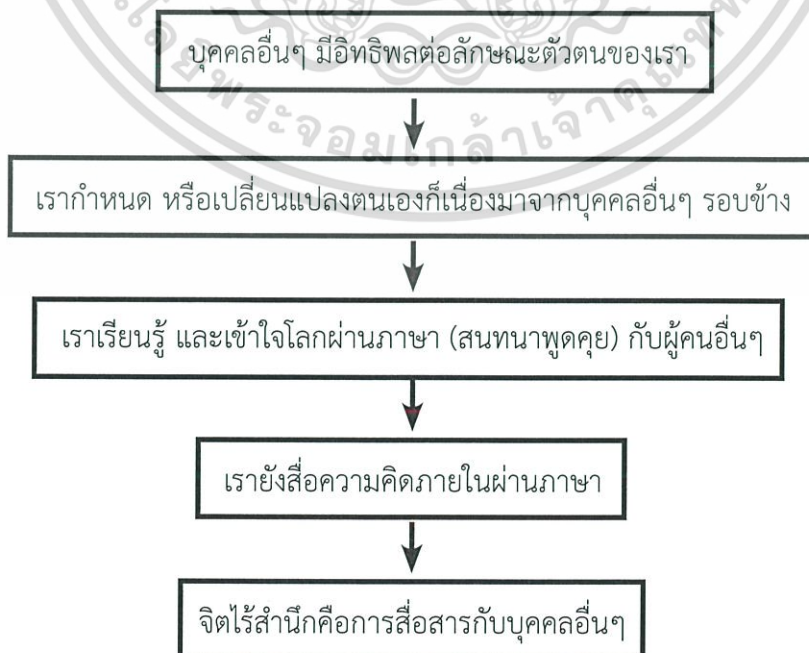
8

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนผิวขาว ซึ่งเป็นความปรารถนาที่ไม่มีวันเป็นจริง ความปรารถนาจึงเป็นเรื่องของจิตไร้สำนึก เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ภาษา นอกจากนี้ภาษายังพาเราเข้าสู่กรอบอุดมการณ์ทางสังคมเกี่ยวพันกับค่านิยมกฎเกณฑ์จารีต วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ อย่างแนบแน่นและถูกถ่ายทอดผ่านภาษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่สุดของการเกิดอำนาจเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic order)

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ยังเป็นอีกแนวทางการศึกษาของนักวิชาการกลุ่มสตรีศึกษาในช่วงทศวรรษ 1970 ได้ทดลองใช้กรอบแนวคิดของจิตวิเคราะห์ทั้งแบบ Sigmund Freud และ Jacques Lacan ทำการศึกษางานศิลปะ และได้สร้างคุณูปการทำให้เห็นว่ากระบวนการทางจิตไร้สำนึกทำงานเช่นเดียวกับโครงสร้างของภาษา เพราะการใช้สัญลักษณ์ในภาษาเหล่านี้สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมซึ่งมาจากการหล่อหลอมในภาวะที่แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล และความสัมพันธ์กับความเป็นเพศ ความเป็นชาย ความเป็นหญิง ที่มีก็มีข้อถกเถียงถึงความเหลื่อมล้ำ ความไม่เท่ากัน ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ได้ถูกนำเข้ามาใช้ในการอธิบายถึงพัฒนาการความเป็นเพศที่นำไปสู่ความเป็นรองของผู้หญิงโดยให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาเรื่องอุดมการณ์อำนาจ การพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เซ็กส์ การแบ่งแยก และความเป็นซับซ้อน เชื่อว่าการจะทำความเข้าใจประเด็นนี้ จำเป็นจะต้องทำความเข้าใจในระดับจิตใจ จิตวิเคราะห์จึงเป็นแนวคิดสำคัญในการทำความเข้าใจต่อพัฒนาการทางจิตดังกล่าว

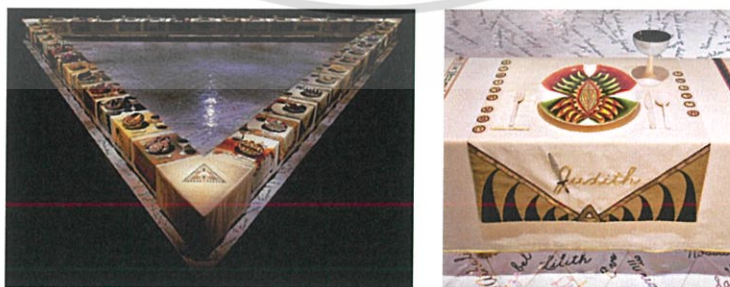
ทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Lacan ส่วนหนึ่งกล่าวว่า ลักษณะเฉพาะตัวได้รับอิทธิพลจากการรับรู้ถึงผู้อื่น หรือโลกภายนอก ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารส่งผลกับความคิด สิ่งที่เป็นตัวกำหนดลักษณะเฉพาะของแต่ละคน คือความสามารถในจากจำแนกตัวตนจากสภาพแวดล้อม โลกภายนอกที่อยู่รอบตัวเราหรือคนอื่น ๆ รอบข้างที่ทำให้เกิดสภาพความเป็น “ตัวตน” (I) เราทุกคนจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตนก็เพราะจากลักษณะ อิทธิพลของผู้คนรอบ ๆ ตัว

2.2.6 Luce Irigaray

นักสตรีนิยมชาวฝรั่งเศส เป็นผู้หนึ่งที่ได้ผนวกวิธีการของจิตวิเคราะห์เข้ากับแนวคิดการรื้อสร้างวาทกรรม เธอมองว่าภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของการกดขี่ทางเพศเป็นแนวคิดที่ตกทอดมาจาก Lacan และเธอได้เสนอรูปการต่อต้าน โดยสร้างภาษาแบบผู้หญิงคือการสร้างแยกแยะโลก และอัตลักษณ์ของผู้หญิงขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะมีลักษณะกระท่อนกระแท่นไม่ต่อเนื่องเพราะไม่ได้อยู่บนตรรกะความสอดคล้องของเหตุผล สิ่งที่เราทำคือการมองหาช่องว่างที่อยู่ในตัวบท เช่น ในงานอุดมรัฐ (Republic) ที่เพลโตพูดถึงการออกจากถ้ำมืด คือการออกมาจากอารยธรรมสู่แสงสว่างทางปัญญา เธอตีความถ้ำมืดของเพลโตใหม่ ว่าเป็นครุฑมารดา การปฏิเสธถ้ำคือ การปฏิเสธความปรารถนาต่อมารดา ให้คุณค่าเชิงลบแก่ผู้หญิง โลกของผู้ชายคือโลกแห่งอารยธรรม เปรียบได้กับเหตุผลและแสงสว่าง ในขณะที่โลกของผู้หญิงคือนารยธรรม ความน่ากลัวของธรรมชาติ ซึ่งสะท้อนความหวาดกลัวของผู้หญิง และปรารถนาที่จะควบคุมเธอ เป็นอีกตัวอย่างแนวคิดทางจิตวิเคราะห์ที่ถูกนำมาผนวกกับแนวคิดสตรีนิยม ภาษาในทัศนะของ Lacan จึงเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และจิตไร้สำนึกที่ให้ความสนใจประ เด็นการรับรู้ อัตวิสัยของบุคคล ความปรารถนาที่ซ่อนเร้น จากการอ่าน และตีความเรียกได้ว่าจิตวิเคราะห์ในแบบของ Lacan จึงเป็นศาสตร์แห่งการตีความอีกรูปแบบหนึ่ง

ในโลกของศิลปะสมัยใหม่ การตีความในทฤษฎีจิตวิเคราะห์ จะช่วยให้มีความเข้าใจในงานศิลปะกรรมในระดับของจิตใต้สำนึกที่ศิลปินแสดงออกผ่านสัญลักษณ์ที่ใช้ ในกรณีงานที่สร้างสรรค์จากศิลปินหญิงมักถูกมองข้ามในโลกของชายเป็นใหญ่ เป็นศิลปะแบบผู้หญิง ๆ ที่ไม่ได้รับการเชิดชูเท่าที่ควร แต่อย่างไรก็ดีเมื่อมีการเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิสตรี ความรู้สึกเป็นรองของผู้หญิงส่งผลให้เกิดการสร้างงานศิลปะในแบบผู้หญิง (Feminist art) โดยการนำเสนอความเป็นหญิงผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเป็นหญิง นำเสนอภาพและบทบาทที่ถูกกำหนดให้แสดงในสังคมชายเป็นใหญ่ เพื่อเรียกร้องให้ทบทวนสถานะความเป็นศิลปินหญิงและพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่ดำเนินอยู่ มีงานศิลปะกรรมที่โดดเด่น อาทิ The Dinner Party ของ Judy Chicago เป็นลักษณะการจัดโต๊ะอาหารสามเหลี่ยม สำหรับ 39 ที่นั่ง บนจานแต่ละใบแสดงสัญลักษณ์ของรูปทรงที่คล้ายอวัยวะเพศหญิง

ภาพที่ 2.2 The Dinner Party ของ Judy Chicago

ที่มา <https://morethanthreeartists.files.wordpress.com/2015/09/judy-chicago-dinner-party.jpg>

ที่มา <https://d11fxha3ugu3d4.cloudfront.net/images/tdp/9.688.jpg>

หรืองานของ Frida Kahlo ที่นำเสนอเรื่องส่วนตัวที่เต็มไปด้วยสัญลักษณ์ ความเป็นเม็กซิกัน การเจ็บป่วย ทุกข์ทรมาน ความสัมพันธ์ของคู่รัก งานของ Mary Kelly Post-Partum Document บันทึกสภาวะหลังคลอด ซึ่งนำเสนอประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกที่ขัดแย้งกับความเชื่อของคนส่วนใหญ่ ผสมผสานงานศึกษาลากรูปแบบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และกิริยาต่าง ๆ ผ่านวัสดุ ผ้าอ้อมใช้แล้ว รอยดินสอ ตารางให้อาหาร บันทึกประสบการณ์

ภาพที่ 2.3 The Two Fridas ของ Frida Kahlo
ที่มา <http://www.fridakahlo.org/images/paintings/the-two-fridas.jpg>

ทั้งหมดถูกนำเสนอในลักษณะที่เรียกว่า การผสมผสานของเอกสารและภาพ (Scripto-visual) ที่มีทั้งความซับซ้อนเชิงทฤษฎี และเนื้อหาที่นำเสนอ งานเหล่านี้สามารถใช้มุมมองจิตวิเคราะห์ในการตีความเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์กับการสร้างตัวตน หรือความหมายในเชิงสังคมวัฒนธรรม

ภาพที่ 2.4 Post-Partum Document ของ Mary Kelly
ที่มา http://www.postmastersart.com/artists/mary_kelly/images/PPDDocV.jpg

2.2.7 งานเขียนของ John Berger

จากงานเขียน The Way of Seeing ของ John Berger กล่าวว่า การมีอยู่ของผู้ชายทำให้เรารู้ถึงสิ่งที่ผู้ชายสามารถกระทำเพื่อผู้หญิง หรือกระทำต่อผู้หญิง และเชื่อว่าสามารถทำในสิ่งที่ทำไม่ได้ แต่การกระทำของผู้ชายมักนำไปสู่อำนาจในการกระทำต่อผู้อื่น ในทางกลับกัน การมีอยู่ของผู้หญิงคือเพื่อแสดงออกถึงทัศนคติ ความคิดเห็นที่มีต่อตนเอง และกำหนดสิ่งที่สามารถกระทำต่อตัวเธอได้หรือไม่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การมีอยู่ของผู้หญิงประจักษ์ผ่านการแสดงออกทางท่าทาง น้ำเสียง การแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ การแต่งกาย การเลือกอยู่ในสภาพแวดล้อม รสนิยม และแน่นอนว่าไม่มีสิ่งใดที่เหล่าผู้หญิงจะไม่ทำเพื่อสนับสนุนการมีอยู่ของพวกเธอ การดำรงตนนั้นเป็นสิ่งที่แท้จริงสำหรับผู้หญิง การมีอยู่ทางสังคมของผู้หญิงได้พัฒนาจากความสามารถในการดำรงอยู่ภายใต้การปกครองโดยจำกดอิสระ แต่การถูกจำกัดสิทธิ์นี้ราวกับเป็นมูลค่าที่เธอต้องจ่าย โดยจำแนกเป็นความจำเป็นของผู้หญิงที่ต้องดูแลตนเอง ผู้หญิงมักมาคู่กับการให้ความสำคัญในรูปลักษณะของพวกเธอ ผู้หญิงไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงการตกเป็นเป้าสายตาได้ในทุกการกระทำ ทุกการยกย่อง เธอได้รับการสอนให้ดูแลตนเอง และสำรวจตนเองอยู่เสมอตั้งแต่ยังเยาว์วัย ผู้หญิงจำเป็นที่จะต้องสำรวจตนเอง และทุกสิ่งที่คุณทำเนื่องจากวิธีการแสดงออกของเธอกับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการที่เธอแสดงออกต่อเพศตรงข้าม เป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของเธอ การมีตัวตนของเธอถูกแทนที่ด้วยการได้รับการชื่นชมจากบุคคลอื่น เพราะฉะนั้นวิธีการแสดงออกของผู้หญิงที่มีต่อเพศตรงข้ามจะเป็นตัวกำหนดวิธีที่บุคคลอื่นปฏิบัติต่อเธอ ผู้ชายแสดงท่าทีต่อผู้หญิง แสดงถึงการมีอยู่ของผู้หญิง พวกเขา รู้สึกถึงการถูกมอง จึงผันตัวเองให้กลายเป็นสิ่งของ (object) ผู้หญิงไม่ได้เปลือยกายโดยแท้จริง หากแต่เปลือยกายตามที่ผู้ชายจะมองเธอในแบบนั้น

จอห์น เบอเจอร์กล่าวถึงสัญลักษณ์กระจก ซึ่งถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเย่อหยิ่ง ฟุ้งเฟ้อของผู้หญิง อย่างไรก็ตามศีลธรรมกลายเป็นเรื่องหลอกลวง แต่สัญลักษณ์ที่แท้จริงของกระจก กลับแสดงในทางกลับกัน กระจกเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่มีเพื่อให้ผู้หญิงปฏิบัติต่อตนเองเป็นสำคัญ ความงามกลายเป็นเรื่องของการแข่งขัน ผู้หญิงที่ไม่ได้ถูกตัดสินว่าเป็นคนสวย คือคนไม่สวย และผู้หญิงที่สวยก็ได้รางวัลที่แสดงถึงความงาม เบอเจอร์ยังกล่าวถึงผู้หญิงในแง่ของความเป็นเจ้าของ โดยยกตัวอย่างจากภาพวาดของ Nell Gwynne สนมของ King Charles II of England and Scotland ที่แสดงถึงการมองด้วยสายตาที่ไม่ตอบโต้ใด ๆ ไปยังผู้ชมที่กำลังมองร่างอันเปลือยเปล่าของเธอ ความเปลือยเปล่าของเธอไม่ใช่การแสดงออกถึงความรู้สึกของเธอเอง หากแต่เป็นสัญลักษณ์ของการยอมปฏิบัติตามความต้องการ และความรู้สึกของเจ้านาย

2.2.8 งานเขียนเรื่อง Visual Pleasure and Narrative Cinema ของ Laura Mulvey

Mulvey กล่าวในงานเขียนเกี่ยวกับผู้หญิงว่า ความต้องการของผู้หญิงถูกลดทอนกลายเป็นเพียงสัญลักษณ์ของบาดแผล เธอจะดำรงอยู่เพียงแค่ความสัมพันธ์ด้านเพศ และไม่สามารถอยู่เหนือไปกว่าสิ่งนี้ได้ เธอเปลี่ยนแปลงทฤษฎีของตนเองเพื่อความต้องการของตนเอง ผู้หญิงสัมพันธ์กับความยินดีที่ได้ถูกจ้องมอง (Scopophilia) ในทางกลับกัน ความสุขที่เกิดจากการได้จ้องมองที่มักมีในผู้ชาย ตามทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Freud กล่าวว่า ความสุขที่ได้รับจากการถูกจ้องมอง มักเกี่ยวพันกับการมองเห็นผู้อื่นเป็นสิ่งของ เพื่อให้ตกอยู่ในอำนาจ ควบคุมและจ้องมอง และทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Lacan ได้อธิบายถึงช่วงเวลาพัฒนาการของเด็กที่เริ่มรู้จัก และจำลักษณะตนเองในกระจกเป็นช่วงเวลาสำคัญ ที่สร้างรากฐานของการพัฒนา Ego ช่วงเวลาพัฒนาการตัวตนผ่านกระจกนั้นปรากฏโดยความพยายาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เคลื่อนไหวล้าหน้าของความสามารถทางกลไกร่างกาย จากผลการจดจำลักษณะของตนเองแสดงถึงความปิติผ่านจินตนาการของเด็กที่มองเห็นตัวตนของตนเองในกระจกมีความสมบูรณ์ เพอร์เฟกกว่าประสบการณ์ที่ตัวพวกเขาประสบจริง ๆ การจดจำ และยอมรับตัวตนมักทับซ้อนกับการไม่ยอมรับตนเอง ภาพลักษณ์ที่ได้รับการยอมรับ และจดจำก่อให้เกิดภาพสะท้อนของตัวตนเอง แต่การไม่ยอมรับตัวตนนั้นเป็นส่วนหลักที่มีผลกับตัวตนภายนอก ก่อให้เกิด ตัวตนอุดมคติ การเรียนรู้พัฒนาการผ่านทฤษฎีกระจกสามารถเตรียมพร้อมการสร้างลักษณะเฉพาะของตัวตนกับผู้อื่นในอนาคต ทฤษฎีกระจกนั้นจึงกลายเป็นภาษาแรกเริ่มที่เด็กเรียนรู้ พัฒนาเป็นครั้งแรก

อิกงานเขียนของ Mulvey เรื่อง The Feminism and Visual Culture Reader กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างกระจก และจอภาพ (จอภาพในที่นี้กล่าวถึงโครงสร้างภาพของมนุษย์ในสภาพแวดล้อมเป็นต้น) ในภาพยนตร์มีโครงสร้างของเส้นที่ความตั้งใจที่มากพอจะทำให้เกิดการลדתอนของ Ego ในขณะที่เสริมสร้าง Ego ใหม่ไปในขณะเดียวกัน การลัดโลกภายนอกในขณะที่เริ่มเข้าใจ Ego ในตัวตน และระลึกถึงช่วงเวลาการยอมรับในตัวตน ในเวลาเดียวกันนั้นภาพยนตร์ได้จำแนกตนเองกับ ตัวตนอุดมคติ เป็นส่วนหนึ่งในการแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึกของนักแสดง นักแสดงเป็นศูนย์การของการแสดงออกผ่านเรื่องราว และกระบวนการที่ซับซ้อนของความชอบ และความแตกต่าง

ความยินดีจากการถูกจ้องมองอุบัติขึ้นจากความยินดีในการมองผู้อื่นเป็นเพียงสิ่งของเพื่อกระตุ้นทางเพศผ่านสายตา จากนั้นความยินดีในการถูกจ้องมองได้พัฒนากลายเป็นความหลงใหลในตนเอง และเป็นรากฐานของการ Ego พัฒนาจากลักษณะเฉพาะตัวตนผ่านภาพที่มองเห็น นักแสดงชายในภาพยนตร์ มีลักษณะเฉพาะที่ไม่ได้เป็นวัตถุทางเพศที่ถูกจ้องมอง หากแต่เป็นสัญลักษณ์ของความสมบูรณ์กว่า มีอำนาจเหนือกว่า เป็นตัวตนในอุดมคติ เป็นการแสดงความเข้าใจถึงช่วงเวลาการยอมรับตัวตนเบื้องหน้ากระจก

2.2.9 ทฤษฎีทางจิตวิทยาจาก True Mirror และ ตัวตน

จากการบรรยายของ Caroline McHugh ผู้ก่อตั้ง Idology กล่าวถึงทฤษฎีเรื่อง True Mirror หรือกระจกที่แท้จริง คือการนำกระจกเงาสองแผ่นมาประกบทำมุมเข้าหากัน ทำให้ภาพที่ได้จากกระจกเงาเป็นภาพสะท้อนกลับด้านจากกระจกเงาปกติที่เราใช้ โดยภาพที่ได้จาก true mirror นี้คือภาพสะท้อนที่แท้จริงเมื่อบุคคลภายนอกมองคุณซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปจากกระจกปกติที่คุณใช้ในชีวิตประจำวัน สิ่งที่แตกต่างระหว่างกระจกปกติ และกระจกที่แท้จริงนั้นคือ เมื่อคุณส่องกระจกปกติเพื่อความมั่นใจ สำรวจรูปลักษณ์ของคุณเพื่อความมั่นใจว่า คุณสวยหรือยัง เรียบร้อยหรือยัง แต่เมื่อคุณส่องกระจกที่แท้จริง คุณส่องกระจกเพื่อหาตัวตนของตนเอง เพื่อเปิดเผยตัวตนของคุณ ไม่ใช่เพื่อความมั่นใจ ซึ่งเป็นความคิดที่น่าสนใจอย่างยิ่งเนื่องจาก McHugh ทำงานเพื่อช่วยให้ผู้คนค้นพบตัวตนของพวกเขา ไม่ใช่เพื่อให้พวกเขาหลงใหลในตนเอง แต่เพราะเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมมักเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลเสมอ และเมื่อให้ความสำคัญกับตัวบุคคลตามลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น โดยโดดเด่นในเชิงการประสบความสำเร็จในการค้นพบตัวตน ผู้คนที่ประสบความสำเร็จจากการบรรลุเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ มักจะมีส่วนที่เหมือนกันคือพวกเขาที่ประสบความสำเร็จเหล่านั้นไม่มีสิ่งใดที่เหมือนกันเลย และบุคคลเหล่านี้เป็นคนที่มีความหลากหลายแขนงแตกต่างกันไป ทั้งคนที่ทำงานร่วมกัน คนที่ทำงานเป็นผู้นำในด้านอุตสาหกรรม นักการเมือง ศิลปิน รวมไปถึงนักร้องด้านต่าง ๆ และสิ่งที่ McHugh ค้นพบในแต่ละบุคคลคือ พวกเขาสามารถจัดการ และค้นพบความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง แต่ผู้คนในสังคมส่วนใหญ่กลัวการเป็นตัวเอง แต่สิ่งเดียวที่ทุกคนต้องทำให้ดีที่สุดคือการเป็นตัวเอง มีช่วงเวลาที่คนเราสามารถแสดงความเป็นตัวเองได้อย่างน่าทึ่งคือ วัยซรา เป็นวัยที่คุณเริ่มระลึกว่าคุณได้ใช้เวลาที่ผ่านมาไปมากกว่าเวลาที่เหลืออยู่ตรงหน้า ทุกอย่างในชีวิตเริ่มเข้มข้นขึ้น คนเราเริ่มแสดงความจริงใจเมื่อชราขึ้น และลดทอนความประณีประนอมน้อยลง แสดงออกอย่างชัดเจนถึงความไม่ชอบแทนที่จะเก็บไว้ เราเรียกการกระทำแบบนี้ว่าแปลกแยก แต่ในความเป็นจริงสิ่งที่คนในวัยชราทำคือการแสดงออกอย่างจริงใจ การกระทำของมนุษย์เปรียบกับนาฬิกาทรายตามช่วงวัย เรากล้าที่จะเป็นตัวเองในวัยเด็ก และเราก็ก้าวที่จะเป็นตัวเองในวัยชรา แต่ช่วงวัยตรงกลางระหว่างนั้นที่อาจเป็นปัญหาได้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่คนเราต้องเข้าสังคม ต้องปรับเปลี่ยนความเป็นตัวเองเพื่อเอื้อให้คนรอบข้างมากขึ้น McHugh ได้พัฒนาทฤษฎี “I complex” ขึ้น เป็นแบบแผนเพื่อช่วยในการค้นหา “ตัวฉัน” ที่เราพูดถึงอยู่ในบริบทใด เมื่อคุณกล่าวถึง “ฉัน” โดยให้ความรู้สึกตัวฉันอยู่เหนือกว่าผู้อื่น นั่นทำให้ “ตัวฉัน” อยู่ในบริบทที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด เมื่อคุณกล่าวถึง “ฉัน” ด้วยความรู้สึกด้อยกว่าผู้อื่น และต้องพยายามถ่อมตัวมากขึ้น ในทั้งสองบริบทนี้เป็นความรู้สึกของตัวตนที่ไประบอบ ทั้งความรู้สึกเป็นใหญ่ และความรู้สึกด้อยความสำคัญ มีอีกทางหนึ่งในการดำรงตนคือ “Interiority” เป็นสิ่งที่ McHugh สร้างขึ้นเอง โดยใช้อธิบายถึง ความรู้สึกการไม่ถูกเปรียบเทียบ เนื่องจากทั้งความรู้สึกเหนือกว่า และความรู้สึกด้อยกว่ามีบริบทคนรอบข้างเป็นตัวเปรียบเทียบทำให้เกิดความรู้สึกนั้น โดยที่ Interiority เป็นความรู้สึกที่ไม่เกี่ยวข้องกับใคร ๆ เป็นสถานะการไม่ต้องแข่งขัน ไม่เกิดการเปรียบเทียบ แต่ไม่ว่าคุณจะเป็นตัวเองมากแค่ไหน ก็มีตัวตนของคุณอย่าง 4 แบบที่อยู่ในตัวคุณ เริ่มจากสิ่งที่มองเห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ “ตัวคุณ” ที่แสดงออกให้คนภายนอกเห็นคือตัวตนที่คนภายนอกคิดกับคุณ โดยที่ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวคุณจะมีมากเท่าจำนวนคนภายนอก จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่เราต้องเข้าใจมุมมองแต่ละมุมมอง ภายใต้บริบทต่าง ๆ ล้วนต้องการการยอมรับ “Approval Addiction” ความต้องการเป็นที่ชื่นชม ยอมรับ และจดจำ ผู้หญิงมักมีปัญหาเรื่องนี้มากกว่าผู้ชาย การต้องการเป็นที่ยอมรับจากผู้คนรอบข้างเมื่อเราพยายามเป็นตัวเอง คนเราไม่สามารถปราศจากการไร้รับความเห็น หรือมุมมองจากบุคคลอื่นได้เลย แต่สิ่งสำคัญคือการเป็นอิสระจากความคิดเห็นของผู้คนรอบข้าง สิ่งที่จะช่วยให้เราเป็นอิสระจากมุมมองคนรอบข้างได้คือการปรับตนเองให้เข้ากับขั้นต่อไปของ “I complex” เป็นตัวตนที่คุณต้องการจะเป็น ตัวตนในอุดมคติที่คุณต้องการให้คนภายนอกมองคุณเช่นนี้ ต่างไปจากการแสวงหา แต่เป็นการปรับเปลี่ยน ศักยภาพเพื่อเป็นในสิ่งที่คุณต้องการ เป็นลักษณะที่คุณสามารถปรับเปลี่ยนได้ และเป็นเอกลักษณ์เนื่องจากแต่ละคนมีประสบการณ์ และอิทธิพลที่ได้รับต่างกันออกไป หรือแม้ว่าทุกคนมีประสบการณ์ และได้รับอิทธิพลเหมือน ๆ กัน ตัวตนส่วนนี้เป็นส่วนที่ทำให้คุณพัฒนาอยู่เสมอ ทำให้เราปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง สิ่งที่สำคัญคือเราต้องค้นพบความเป็นตัวเอง และพยายามเป็นตัวเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

14

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากขึ้น แต่สิ่งที่ทำให้คุณไม่สามารถเป็นตัวตนที่อยากเป็นได้คือขั้นต่อไปใน I complex สิ่งที่คุณมองเห็นตัวเอง บางวันคุณอาจรู้สึกเยี่ยมกับตนเอง บางวันคุณอาจรู้สึกทุกอย่างนั้นแย่ไปหมด ความรู้สึกทั้งสองนี้เป็นความรู้สึกสุดโต่งของอีโก้คุณ ‘Self-congratulation’ ความรู้สึกดีกับตนเอง และ ‘Self-castigation’ ความรู้สึกด้านลบกับตนเอง ช่วงเวลาตั้งแต่เกิดจนปัจจุบันทุกคนมีหน้าที่อย่างหนึ่งที่สำคัญคือการสร้างความสัมพันธ์ที่มั่นคงกับอีโก้ของตนเอง อีโก้จะเป็นประโยชน์หากเราอยู่ในสภาวะกลางระหว่างความรู้สึกสุดโต่ง ไม่รับสภาวะภายนอกมาเป็นอิทธิพลต่อตนเอง และขั้นสุดท้ายใน I complex คือ ตัวตนที่แท้จริงของคุณ ที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าคุณจะอายุเท่าไร เด็กหรือผู้ใหญ่ เมื่อนึกถึง “ตัวฉัน” การมีชีวิตอยู่ ตัวฉันไม่ใช่ความคิด ไม่ใช่ความรู้สึก ไม่ใช่สิ่งที่คุณมี หากแต่เป็นความหมายของการมีชีวิตอยู่

- Perception - คนอื่นมองคุณอย่างไร
- Persona - คุณต้องการให้คนอื่นมองคุณอย่างไร
- Ego - คุณมองตัวเองอย่างไร
- Self - ตัวตนของคุณ

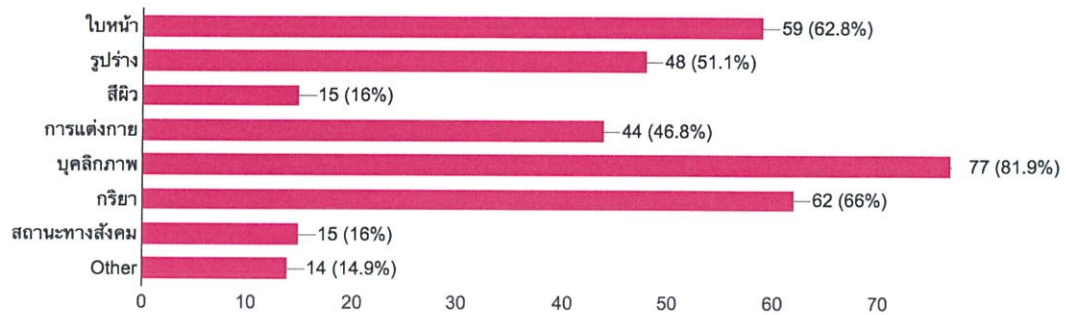
บทที่ 3

ปัญหาของผู้หญิงในสังคมไทย

จากการศึกษา รวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่ปฏิบัติเพื่อความสมบูรณ์แบบตามค่านิยมให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ทั้งรูปลักษณ์ภายนอก เช่น การศัลยกรรมใบหน้า ทำหน้าเรียว ตาโต จมูกโด่ง การแต่งตัว การทำให้ผิวขาว มีรูปร่างดี รวมไปถึงการกระทำบางอย่างเช่น การดูภาพยนตร์ หรือฟังเพลงประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้เป็นที่ชื่นชอบ ชื่นชม และยอมรับส่วนเกิดขึ้นในทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้หญิงดังที่กล่าวไว้ตามทฤษฎีทางจิตวิทยา ผู้หญิงมักมาคู่กับการให้ความสำคัญในรูปลักษณ์ของพวกเธอ ผู้หญิงไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงการตกเป็นเป้าสายตาได้ในทุกการกระทำทุกการย่างก้าว เธอได้รับการสอนให้ดูแลตนเอง และสำรวจตนเองอยู่เสมอตั้งแต่ยังเยาว์วัย ความต้องการมีรูปลักษณ์ภายนอกที่สมบูรณ์แบบ ดูดี และการให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ภายนอกจึงเกิดขึ้นในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เนื่องจากเราถูกปลูกฝังในสังคมตั้งแต่เด็ก ว่าผู้หญิงจำเป็นต้องดูแลตนเอง และผู้หญิงต้องขาวจึงจะสวย เวลาส่วนใหญ่ในสื่อต่าง ๆ มีการโฆษณาผลิตภัณฑ์ความงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์การดูแลผิว ไรท์เทนนิ่ง และผลิตภัณฑ์รักษาความเยาว์วัยซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ความงามส่วนมากในท้องตลาด ตามอิทธิพลเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชียที่มีอิทธิพลต่อประเทศไทยเช่น เกาหลี จีน และญี่ปุ่น สื่อต่าง ๆ ปลูกฝังว่ายิ่งขาวยิ่งน่าดึงดูด เป็นโอกาสทางหน้าที่การงาน และโอกาสด้านอื่น ๆ ความต้องการมีรูปลักษณ์ที่สมบูรณ์แบบภายนอกยังนำไปสู่พฤติกรรมที่ต้องการแต่งงานกับชาวต่างชาติ เนื่องจากคนส่วนใหญ่มีความคิดว่าถ้ามีลูกเป็นลูกครึ่งจะขาวกว่า และน่ารักกว่า ความขาวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในมุมมองความงามของสังคมไทย นอกเหนือจากความขาว สังคมไทยให้ความสำคัญกับความผอมซึ่งเป็นปัจจัยมุมมองความงามของผู้หญิงทั่วไป ผู้หญิงไทยมีมาตรฐานรูปร่างที่ค่อนข้างเล็กอยู่แล้วทั้งส่วนสูง และรอบเอว แต่ก็ยังต้องการให้ตนเองผอมเท่าที่สามารถเป็นไปได้ ในสังคมไทยการออกกำลังกายเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้น แต่ก่อนหน้านั้นการออกกำลังกายมักไม่เป็นที่นิยมสาเหตุอาจมาจากอากาศที่ร้อน ดังนั้นการรักษารูปร่างจึงเน้นไปที่การรับประทานอาหาร รวมไปถึงการใช้ยาลดความอ้วน

จากการสำรวจความคิดเห็นเรื่องมุมมองความงามต่อหญิงไทยของคนในสังคมไทยประกอบด้วย หญิง 85.1% ชาย 11.7% และไม่ระบุเพศ 3.2% โดยอายุตั้งแต่ 18 ปี ถึง 40 ปี ซึ่งมีอายุเฉลี่ยส่วนใหญ่ระหว่าง 18 - 24 ปี โดยได้ผลดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อความสมบูรณ์แบบของหญิงไทย โดยคนส่วนใหญ่คิดว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสมบูรณ์แบบของหญิงไทยมากที่สุดคือ บุคลิกภาพ รองลงมาคือ กริยา และ ใบหน้า ปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุดคือ สีผิวและสถานะทางสังคม

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิแสดงปัจจัยที่มีผลต่อความสมบูรณ์แบบของหญิงไทย

ที่มา : <https://docs.google.com/forms/d/1K1PqM1ZiCB76EIZg2FYKLUslZLbc7Q2cEOanfTMTHEA/edit#responses>

สิ่งที่ผู้หญิงมีความพอใจต่อตนเองมากที่สุด โดยผู้หญิงส่วนใหญ่มีความพอใจต่อใบหน้าตนเองมากที่สุด และมีความพอใจต่อสถานะทางสังคมน้อยที่สุด

ภาพที่ 3.2 แผนภูมิแสดงสิ่งที่ผู้หญิงมีความพอใจต่อตนเองมากที่สุด

ที่มา : <https://docs.google.com/forms/d/1K1PqM1ZiCB76EIZg2FYKLUslZLbc7Q2cEOanfTMTHEA/edit#responses>

สิ่งที่ต้องการแก้ไขในตนเองมากที่สุดของผู้หญิง คือ ผู้หญิงส่วนใหญ่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้ผมลง รองลงมาคือต้องการเปลี่ยนแปลงสีผิว และความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ที่มีต่อความสมบูรณ์แบบของหญิงไทยคือ ผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบต้องมีความสวยจากทั้งภายในและภายนอก จิตใจดี

นอกจากสังคมที่ผลักดันให้เราต้องดูดี สมบูรณ์แบบ อีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญคือ ความต้องการดึงดูดต่อเพศตรงข้าม การพยายามเป็นในสิ่งที่ผู้ชายส่วนใหญ่ชอบ เพื่อเป็นที่สนใจ โดยสถิติที่ผู้ชายมีความคิดเห็นต่อผู้หญิงในสังคมไทยมีดังนี้

ผู้ชายชอบผู้หญิงหน้าตาแบบไหน 29% ไทยแท้, 50% หมวย, 21% ลูกครึ่งตะวันตก

ผู้ชายชอบผู้หญิง 78% ผมยาว, 22% ผมสั้น

ผู้ชายคิดอย่างไรกับผู้หญิงที่มีรอยสัก 5% ชอบ, 59% ไม่ชอบ, 36% เฉย ๆ

ผู้ชายชอบผู้หญิงแบบไหน 74% สนุกสนานคึกคัก, 26% ร่าเริง ยิ้มง่าย คุยน้อย

ผู้ชายชอบผู้หญิงอายุเท่าไร 49% อายุน้อยกว่า, 14% อายุเท่ากัน, 3% อายุมากกว่า, 34% เฉย ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากความงามเป็นสิ่งที่ผู้หญิงให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ปริมาณเงินในแต่ละปีที่ใช้ไปกับผลิตภัณฑ์เพื่อความงามจึงมีมูลค่าสูงในแต่ละปี และมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นในแต่ละปี โดยตลาดเครื่องสำอางในปี 2559 มีมูลค่า 30,000 ล้านบาท ในปี 2560 มีมูลค่า 36,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึง 6,000 ล้านบาท ตลาดผลิตภัณฑ์เส้นผม จำแนกเป็นปริมาณที่ใช้จ่ายตามประเภท ดูแลเส้นผม 83%, ผลิตภัณฑ์เปลี่ยนสีผม 11%, ผลิตภัณฑ์จัดแต่งทรงผม 4% และผลิตภัณฑ์ยืดและตัดผม 2% โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 290,000 ล้านบาท ตลาดเครื่องสำอาง มีการใช้จ่ายในตลาดเครื่องสำอางนำเข้า 30-40% และเครื่องสำอางผลิตในประเทศ 60-70% และสามารถจำแนกประเภทเป็น มูลค่าที่ใช้กับเครื่องสำอางกลุ่มผิวหน้า 46% กลุ่มริมฝีปาก 26% กลุ่มดวงตา 17% และกลุ่มเล็บ 1% โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 250,000 ล้านบาท ตลาดเครื่องสำอางมีการเติบโต 2-3% โดยเครื่องสำอางนำเข้าจากประเทศเกาหลีมีสัดส่วน 5-10% ในตลาดเครื่องสำอางนำเข้า ตลาดดูแลผิวพรรณ จำแนกได้เป็นปริมาณที่ใช้กับผลิตภัณฑ์ดูแลผิวหน้า 83% และผลิตภัณฑ์ดูแลผิวกาย 17% รวมเป็นมูลค่า 700,000 ล้านบาท ตลาดดูแลผิวพรรณเติบโต 6.1% โดยผลิตภัณฑ์ดูแลผิวหน้าเป็นตลาดที่ใหญ่ด้วยสัดส่วนมากกว่า 3 ใน 4 ของตลาดรวมทั้งหมด ตลาดความงามในปีนี้เติบโต 6.5% จากผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจในความงามภายนอกมากขึ้น โดยผลิตภัณฑ์ดูแลผิวพรรณยังคงเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดด้วยสัดส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของตลาดความงามรวม จำแนกได้เป็น ผลิตภัณฑ์ดูแลผิวพรรณ 46%, ผลิตภัณฑ์ดูแลเส้นผม 19%, ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย 17%, เครื่องสำอาง 14%, น้ำหอม 5% โดยตลาดความงามรวมมีมูลค่า 154,000 ล้านบาท จากข้อมูลสถิติแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงให้ความสำคัญกับความงามอย่างมาก ปริมาณเงินที่ใช้จ่ายเพื่อผลิตภัณฑ์ด้านความงามถือว่าเป็นตลาดหนึ่งที่มีค่าใช้จ่ายสูง และมีปริมาณการเติบโตสูงขึ้นในแต่ละปี โดยไม่ว่าเศรษฐกิจในแต่ละปีจะซบเซาอย่างไร แต่ตลาดด้านความงามเป็นตลาดที่มีปริมาณการใช้จ่ายเงินที่เพิ่มสูงขึ้นตลอดเวลา แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพลมาจากความต้องการสมบูรณ์แบบของรูปลักษณ์ภายนอก ดังสติปัญญาที่เห็นที่มีต่อผู้หญิง และสติปัญญาที่เห็นของเพศตรงข้ามที่มีต่อผู้หญิง ซึ่งทำให้มีอิทธิพลต่อความต้องการสมบูรณ์แบบของผู้หญิง

บทที่ 4

การออกแบบนิทรรศการเชิงจิตวิทยา

4.1 การออกแบบนิทรรศการ

การออกแบบนิทรรศการเป็นการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องซึ่งกันและกันทั้งที่เป็นเนื้อหาเรื่องราว วัสดุอุปกรณ์ รูปแบบ งบประมาณ สถานที่ และลักษณะธรรมชาติของผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย

4.1.1 วัตถุประสงค์ของการออกแบบนิทรรศการ

1. เพื่อกระตุ้นความสนใจให้ประชาชนได้รับความรู้และประสบการณ์จากการจัดนิทรรศการ
2. เป็นการประหยัดเวลา งบประมาณ และแรงงานในการลองผิดลองถูกกับสถานที่จริง ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อความล้มเหลว อันอาจเกิดจากข้อจำกัดหลายประการ
3. เพื่อเป็นการกระตุ้นและดึงดูดความสนใจประชาชนให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร
4. การออกแบบที่ดีเป็นการสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้ดูแปลกตาและน่าทึ่งอย่างไม่มีที่สิ้นสุด อันเนื่องมาจากความคิดสร้างสรรค์ของนักออกแบบ
5. เพื่อเป็นการสร้างสรรค์รูปแบบของสื่อต่าง ๆ และเนื้อหาให้มีลักษณะกระชับ สวยงามตรงประเด็น เข้าใจง่าย

4.1.2 หลักการออกแบบในการจัดนิทรรศการ

1. ความเป็นเอกภาพ

เอกภาพ (unity) หมายถึง ผลรวมขององค์ประกอบที่อยู่รวมกันได้อย่างเหมาะสมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความเป็นหน่วยเป็นกลุ่มเป็นก้อนเป็นเรื่องเดียวกัน มีความสัมพันธ์ต่อกันและกลมกลืนกัน นอกจากความเป็นเอกภาพจะสามารถดึงดูดความสนใจได้ดีแล้ว ยังช่วยในการสื่อความหมายให้ผู้ชมเข้าใจสาระได้ง่ายยิ่งขึ้นด้วย

ประโยชน์ของความเป็นเอกภาพในนิทรรศการ มีประโยชน์ทั้งต่อผู้จัดและผู้ชมหลายประการ คือ ป้องกันความสับสนและความเข้าใจผิด สะดวกในการจัดการและดำเนินงาน มีจุดเด่นเป็นลักษณะเฉพาะแตกต่างจากสิ่งแวดล้อมโดยรอบ เป็นการนำเสนอเนื้อหาที่ตรงกับวัตถุประสงค์ สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย สามารถจำแนกปัญหาและอุปสรรคได้ชัดเจน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเป็นเอกภาพ ความเป็นเอกภาพแสดงออกให้เห็นรูปแบบต่าง ๆ ดังตัวอย่าง เช่น ความใกล้ชิด (proximity), การซ้ำ (repetition), ความต่อเนื่อง (continuation), ความหลากหลาย (variety), ความกลมกลืน (harmony)

2. ความสมดุล

ความสมดุล (balance) เป็นลักษณะของการจัดองค์ประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ชมคล้อยตามโดยไม่รู้ตัว ความสมดุลช่วยให้ผู้ชมรู้สึกสบายไม่อึดอัดในขณะชม เอกสารเป็นเอกสารทงจนไวสาหรับการเซางานเพอการศึกษาเหานน ไมอนญูเทเหนาไปไซประเยชนดานการค้ำไมว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิทรรศการ เพราะความสมดุลทำให้เกิดความรู้สึกพอดีและเหมาะสมกับธรรมชาติของเนื้อหา ความสมดุลในการออกแบบสื่อทัศนศิลป์ในนิทรรศการเป็นการถ่วงดุลขององค์ประกอบต่าง ๆ ให้ความรู้สึกว่ามีปริมาณ ขนาดหรือน้ำหนักของแต่ละด้านเท่าเทียมกัน

2.1 ประเภทของความสมดุล ความสมดุลในงานออกแบบแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ

2.1.1 ความสมดุลแบบสมมาตร คือความสมดุลที่มีลักษณะซ้าย - ขวาเท่ากัน ได้ซึ่งเกิดจากการจัดวางองค์ประกอบต่าง ๆ ให้มีปริมาณขนาดน้ำหนักเท่า ๆ กันทั้งซ้าย ทั้งขวา เมื่อแบ่งครึ่งด้วยเส้นแนวนอนหรือแนวตั้ง ความสมดุลลักษณะนี้ให้ความรู้สึก นิ่งเฉย มั่นคง แน่นนอน จริงจัง มีระเบียบวินัย ดังนั้นจึงมักจะใช้กับเนื้อหาที่เกี่ยวกับงานราชการ เรื่องราวทางศาสนา การเมือง การปกครอง

2.1.2 ความสมดุลแบบอสมมาตร คือความสมดุลที่มีลักษณะการจัดองค์ประกอบซ้าย - ขวาไม่เท่ากัน ไม่คำนึงถึงความเท่าเทียมของขนาดและปริมาณ แต่คำนึงถึงน้ำหนักที่ถ่วงดุลกันเป็นสำคัญ ตัวอย่างเช่น ด้านซ้ายของภาพอาจมีรูปลูกแมว 3 ตัว ด้านขวามีรูปแม่แมวตัวเดียว ทำให้ทั้งสองด้านถ่วงดุลน้ำหนักซึ่งกันและกันได้ ความรู้สึกแบบอสมมาตรให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ไม่นิ่งเฉย ตื่นเต้น เนื้อหาที่มีลักษณะอิสระเป็นกันเองยืดหยุ่นได้ ไม่เคร่งเครียดมากนัก สนุกสนาน ผ่อนคลาย ความสมดุลแบบอสมมาตรจึงค่อนข้างเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ มีอิสระและท้าทายในการออกแบบ

2.2 ความสมดุลของสี สีเป็นสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้โดยตรง สามารถถ่วงน้ำหนักให้เกิดความสมดุลได้ทั้งแบบสมมาตรและแบบอสมมาตร

2.3 ความสมดุลของรูปร่าง สิ่งเร้าที่มีรูปร่างต่างกันจะสามารถกระตุ้นให้รู้สึกถึงความสมดุลได้ทั้งแบบสมมาตรและอสมมาตร

2.4 ความสมดุลของน้ำหนักหรือความเข้มของสี

2.5 ความสมดุลของพื้นผิว พื้นผิวของวัตถุที่มีลักษณะแตกต่างกันสามารถก่อให้เกิดความสมดุลได้ทั้งแบบสมมาตรและแบบอสมมาตร

2.6 ความสมดุลของตำแหน่งและทิศทาง การจัดวางองค์ประกอบที่เป็นจุดเด่นในตำแหน่งหรือทิศทางของสายตาสายตาจะสามารถถ่วงดุลกับส่วนประกอบอื่น ๆ ที่มีปริมาณมากกว่าได้ และก่อให้เกิดความสมดุลได้ทั้งแบบสมมาตรและแบบอสมมาตร

3. การเน้น

การเน้น (emphasis) เป็นการเลือกย้าทำให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งเร้าให้มีความเข้มโดดเด่นกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ ช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ในทรรศการได้มากกว่าสิ่งแวดล้อมทั่วไป ทำให้ผู้ชมรับรู้จุดที่เน้นได้ชัดเจนกว่าส่วนอื่นที่มีลักษณะเป็นปกติธรรมดา การเน้นให้เกิดจุดเด่นอาจต้องอาศัยองค์ประกอบศิลป์ ได้แก่ สี แสงเงา พื้นผิว รูปร่าง รูปทรง ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีวิธีเน้นได้หลายวิธี

3.1 การเน้นด้วยการตัดกัน หมายถึง การจัดองค์ประกอบสำคัญของแต่ละส่วนให้มีความเข้มต่างกันไปในทิศทางตรงกันข้ามจะสามารถดึงดูดความสนใจได้ดีขึ้น

3.2 การเน้นด้วยการแยกตัวออกไป หมายถึง การจัดองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งแยกตัวออกไป เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากกลุ่มองค์ประกอบส่วนใหญ่ซึ่งรวมตัวกันอยู่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน องค์ประกอบที่แยกตัวออกไป จะกลายเป็นจุดเด่น สามารถเน้นให้เกิดความสนใจได้มากขึ้นเนื่องจากการได้รับการสนับสนุนจากองค์ประกอบที่รวมตัวกัน

3.3 การเน้นเนื้อหาโดยรวม การจัดนิทรรศการโดยเน้นเนื้อหาภาพรวมทั้งหมด ไม่มีการเน้นจุดใดจุดหนึ่งเป็นจุดสนใจโดยเฉพาะ เนื่องจากองค์ประกอบทุกอย่างถูกจัดให้มีคุณค่าต่อการรับรู้และการเรียนรู้พอ ๆ กัน เป็นการสร้างความคิดรวบยอด (concept) ของนิทรรศการให้เด่นชัดครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด การเน้นลักษณะนี้จะช่วยให้เนื้อหาของนิทรรศการมีความเป็นอันหนึ่งเดียวกันหรือมีเอกภาพ ไม่มีส่วนใดแปลกแยกไปจากส่วนรวม

3.4 การเน้นให้เกิดจังหวะ คำว่า “จังหวะ” หมายถึงตำแหน่งของสิ่งเร้าที่ถูกจัดวางเป็นระยะ ๆ อาจถี่หรือห่างมีทิศทางเดียวกันหรือหลายทิศทาง ขนาดเดียวกันหรือแตกต่างกันหลายขนาด เป็นต้น การจัดองค์ประกอบที่มีลักษณะเดียวกันให้อยู่ในแนวเดียวกันอย่างเป็นระเบียบจะทำให้รู้สึกจริงจัง เครื่องเคียดไม่เป็นกันเอง แต่ถ้ากำหนดให้องค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีลักษณะผิดปกติหรือแปลกไปจากส่วนอื่น ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงสี ขนาด รูปร่าง ทิศทางหรือตำแหน่งพื้นผิว ก็จะทำให้ผลงานนั้นมีจังหวะที่น่าสนใจมากขึ้น

3.5 การเน้นโดยการจัดวางตำแหน่ง การจัดองค์ประกอบให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมและทำให้น่าสนใจด้วยเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว เช่น การวางตำแหน่งให้มีทิศทางคล้อยตามกัน การวางตำแหน่งให้อยู่ตรงจุดรวมเส้นรัศมีการวางตำแหน่งโดยใช้เส้นนำสายตาไปยังส่วนสำคัญของภาพ ตัวอย่างการเน้นให้เกิดจุดเด่นในนิทรรศการ

3.6 การเน้นด้วยสี การจัดป้ายนิเทศเพื่อแสดงองค์ประกอบและกระบวนการเรียนการสอน ผู้จัดเน้นให้สะดุดตาด้วยพื้นสีเหลืองซึ่งเป็นสีที่มีความสว่าง สามารถกระตุ้นการรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาแต่ละตอน

3.7 การเน้นด้วยสีและพื้นผิว อาคารและบริเวณโดยรอบบางส่วนของโรงถ่ายภาพยนตร์ฮอลลีวูด (Holly Wood) เน้นด้วยสีตรงกันข้ามให้ดูตัดกัน กระตุ้นสายตาแลดูฉูดฉาด ตื่นเต้น สร้างความสนุกสนานด้วยลวดลายสีดำตัดกับพื้นสีขาวพื้นผิวที่มีระเบียบแบบแผนของรูปทรงเครื่องวงกลมที่อยู่ติดกัน

3.8 การเน้นด้วยแสง ภาพการจัดนิทรรศการโคมไฟเงินที่เมืองซานฟรานซิสโก มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา เป็นโคมไฟรูปต่าง ๆ ที่โดดเด่นท่ามกลางเงามืดรอบด้าน เป็นการเน้นรูปทรงด้วยแสงไฟจากด้านในส่องผ่านวัสดุโปร่งแสง ทำให้ดูผ่องใส สวยงาม

3.9 การเน้นด้วยเส้นหรือแถบสี เป็นการเน้นตัวอาคารจัดแสดงนิทรรศการ การด้วยแถบสีเหลืองตัดกับพื้นสีน้ำเงิน ทำให้โดดเด่นมองเห็นจากระยะไกลและสามารถสื่อความหมายได้ดีเมื่อนำเครื่องหมายสัญลักษณ์ของสินค้าหรือบริษัทต่าง ๆ (logo) ที่มีความเกี่ยวข้องกันมาวางเรียงกันบนแถบสีเหลืองทำให้มองเห็นชัด

3.10 การเน้นด้วยพื้นผิว เป็นการออกแบบในการนำเสนอสินค้าหรือวัสดุจัดแสดง โดยคำนึงถึงความกลมกลืนระหว่างสินค้ากับวัตถุตั้งซึ่งเป็นที่มาของสินค้า พื้นทั้งหมดคลุมด้วยเมล็ดถั่วเหลืองจำนวนเอกสารเป็นเอกสารทงจนไวสาหรับการเซงานเพื่การศึกษาเท่านั้น เมือญูหัดเหมาไปไซประเยชนดานการค้ำไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากทำให้เห็นเป็นพื้นผิวแบบซ้ำ ๆ ด้วยขนาดเล็ก ๆ ที่ใกล้เคียงกันตัดกับผลิตภัณฑ์กล่องสีเหลี่ยมทำให้ดูเด่นขึ้นมาจากพื้น สามารถสื่อความหมายโดยภาพรวมของผลิตภัณฑ์ได้อย่างสมบูรณ์

3.11 การเน้นด้วยขนาด ทิศทาง และการเคลื่อนไหว การจัดแสดงสินค้าในงานวันนักประดิษฐ์ สินค้านมถั่วเหลือง แล็คตาซอย เรียกร้องความสนใจผู้ชมได้ดี เนื่องจากการออกแบบหุ่นจำลองกล่องบรรจุขนาดใหญ่กว่าของจริงหลายเท่าตัวมากทำให้ดูแปลกตา การจัดวางให้กล่องเอียงดูผิดแปลกไปจากสิ่งแวดล้อมโดยรอบ ตรงมุมกล่องด้านบนที่เอียงลงจำลองเป็นนมถั่วเหลืองไหลออกจากกล่องลงในแก้วที่วางรองรับอยู่ด้านล่าง การไหลของน้ำนมถั่วเหลืองทำให้มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา จึงดูเหมือนเป็นองค์ประกอบที่สามารถกระตุ้นความสนใจได้ดีกว่าองค์ประกอบอื่น

3.12 การเน้นด้วยรูปทรงและทิศทางอาคารจัดแสดงนิทรรศการของบริษัท BAYER ในงานปีโอไอแพร์ 2000 ที่เมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร ออกแบบเป็นรูปทรงกล่องสีเหลี่ยมคล้ายลูกเต๋าติดตั้งเป็นมุมเอียงทำให้ดูแปลก กระตุ้นความสนใจได้ดีกว่าอาคารอื่น ๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

3.13 การเน้นด้วยขนาด พื้นผิว และรูปทรงอาคารลูกบอลฟขององค์การนาซ่า (NASA) มลรัฐฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา ออกแบบเป็นรูปทรงกลมขนาดมหึมา พื้นผิวภายนอกเป็นรูปสามเหลี่ยมลักษณะ 3 มิติ ขนาดเล็ก ๆ จำนวนมาก วางเรียงต่อเนื่องกันอย่างเป็นระเบียบเต็มพื้นที่โดยรอบทั้งหมด

3.14 การเน้นด้วยรูปร่าง สี และขนาด การจัดป้ายนิเทศของพิพิธภัณฑ์เพื่อสุขภาพเป็นการเน้นเนื้อหาด้วยรูปภาพที่มีรูปร่างขนาดใหญ่สื่ออ่อนตัดกับพื้นสีน้ำเงินเข้มทำให้ป้ายนิเทศโดดเด่นและสื่อความหมายได้ชัดเจน

3.15 การเน้นด้วยรูปซ้ำ ๆ กัน การออกแบบองค์ประกอบอาคารนิทรรศการของบริษัท MOSTE ในงานปีโอไอแพร์ 2000 ณ กรุงเทพมหานคร เน้นด้วยรูปทรงสีเหลี่ยมสูงจนมองเป็นเส้นหลาย ๆ กัน มีลักษณะซ้ำ ๆ กัน ด้านบนแต่ละเส้นตัดเฉียงลดหลั่นกัน ทำให้ดูเป็นกลุ่มเป็นอันหนึ่งเดียวกัน

3.16 การเน้นด้วยขนาดการเน้นองค์ประกอบของการจัดแสดงด้วยขนาดที่นำเสนออีกชิ้นหนึ่งได้แก่รูปกีตาร์ขนาดใหญ่หน้าโรงถ่ายทำภาพยนตร์ฮอลลีวูด นครลอส แองเจลิส ตั้งตระหง่านโดดเด่นเป็นที่สนใจของผู้ชมของทั่วไป เนื่องจากถูกออกแบบให้มีขนาดใหญ่เป็นพิเศษและมีสัดส่วนเหมือนของจริงทุกประการ

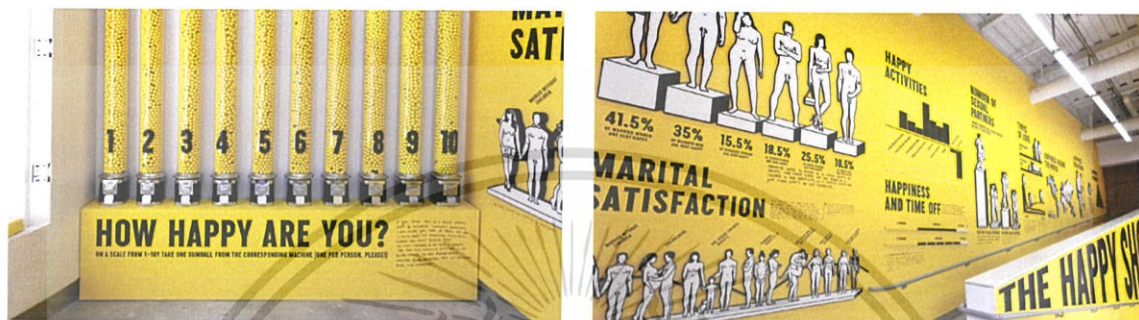
4.2 ตัวอย่างนิทรรศการ

4.2.1 นิทรรศการ The Happy Show โดย Stefan Sagmeister

นิทรรศการ The Happy Show สร้างโดย Stefan Sagmeister เป็นนิทรรศการที่รวมกันระหว่างงานศิลปะและงานออกแบบ โดยใช้พื้นที่การแสดงงานทุกส่วนของแกลเลอรี พื้นที่ระหว่างบันได ทางเดิน ไปจนถึงห้องน้ำ เพื่อตั้งคำถามถึง สิ่งใดที่ทำให้เรามีความสุข? Sagmeister ได้บันทึกเรื่องราวปัญหาเรื้อรังเรื่องยาเสพติด แอลกอฮอล์ น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น และอาการซึมเศร้าของเขา คอนเซ็ปต์ของ The Happy Show ในตอนแรกเป็นการอธิบาย และควบคุมความสุขของ Sagmeister ในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งจนไวสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับว่าเห็นไปใช้ประโยชน์ในการค้า

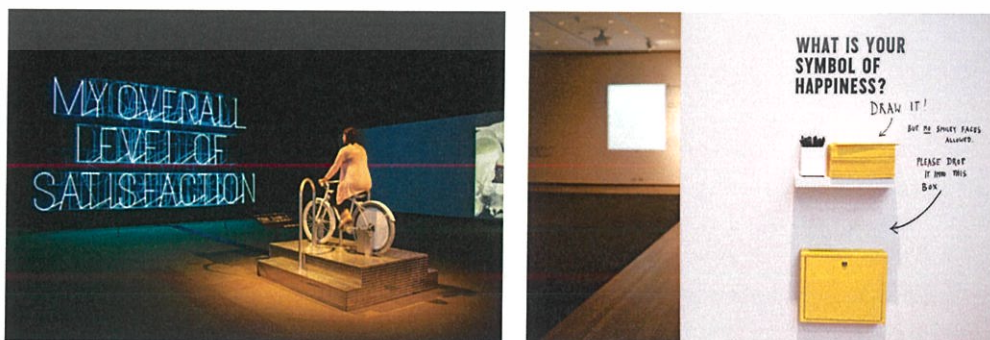
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงเวลาที่ไม่มีงาน ระยะเวลาหนึ่งปีที่เขาลาพักผ่อนทุก ๆ 7 ปี เพื่อพัก ในที่สุดนิทรรศการ The Happy Show เป็นผลจากการรวบรวมข้อมูลความสุขของ Sagmeister เอง เขาได้รวบรวมข้อมูลทางจิตวิทยาสังคมจากนักจิตวิทยา Harvard Daniel Gilbert, Steven Pinker และนักจิตวิทยา Jonathan Haidt นักมานุษยวิทยา Donald Symons และนักโบราณคดีอีกหลายคน

ภาพที่ 4.1 The Happy Show
ที่มา : <http://sagmeisterwalsh.com>

ภายในนิทรรศการประกอบด้วยเรื่องเกี่ยวกับ สุขภาพกาย สุขภาพจิต และเรื่องเพศ ผู้ชมนิทรรศการจะได้พบประสบการณ์ราวกับเดินเข้าไปภายในความคิดของ Sagmeister ในนิทรรศการประกอบด้วยสื่อต่าง ๆ ที่ดึงดูดผู้ชม เริ่มจาก Infographic, video projection และ Interactive installation รวมไปถึงจักรยานที่ให้พลังงานกับผนังไฟนีออน ลิงยักษ์ซึ่งสามารถขยายตัวได้ และเครื่องฉายหมากฝรั่งอีกหลายเครื่องที่ใช้ในการวัดปริมาณความสุขของผู้ที่มาเยี่ยมชมนิทรรศการ ผู้ชมยังสามารถรับชมตัวอย่างภาพยนตร์สารคดีของ Sagmeister เรื่อง The Happy Film ซึ่งเป็นการแสดงถึงการเพิ่มความสุขของ Sagmeister ผ่านการทำสมาธิ การบำบัดด้วยความเข้าใจ และยาระงับการแปรปรวนของอารมณ์ เป็นภาพยนตร์สารคดีที่ทดลองการฝึกฝนร่างกาย และจิตใจตนเองว่าสามารถมีความสุขได้หรือไม่ Sagmeister ได้รวบรวมข้อมูลทางจิตวิทยาสังคมจากนักจิตวิทยา Harvard Daniel Gilbert, Steven Pinker และนักจิตวิทยา Jonathan Haidt นักมานุษยวิทยา Donald Symons และนักโบราณคดีอีกหลายคน

ภาพที่ 4.2 The Happy Show

ที่มา : http://museumofvancouver.ca/sites/default/files/3X3C9964_WEB.jpg

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 Museum of Broken Relationships

Museum of Broken Relationships หรือ พิพิธภัณฑ์ความสัมพันธ์ที่แตกหัก เริ่มสร้างโดย ศิลปินชาว Croatia สองคน Olinka Vištica และ Dražen Grubišić หลังจากความสัมพันธ์ความรัก นาน 4 ปี ของพวกเขาจบลง ในปี 2003 พวกเขาคิดจะจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ในบ้านที่มีของใช้ส่วนตัวของ พวกเขาทั้งสองคนที่ถูกทิ้งไว้ ในตอนแรกเป็นเพียงความคิดเล่น ๆ แต่หลังจากนั้น 3 ปี พวกเขาได้ขอ สิ่งของที่ถูกรื้อทิ้งหลังจากความสัมพันธ์ที่แตกหักจากเพื่อน ๆ และเก็บสะสมสิ่งของ จนกระทั่งในปี 2006 พิพิธภัณฑ์ความสัมพันธ์ที่แตกหักจึงได้เริ่มก่อตั้งขึ้น พิพิธภัณฑ์ได้จัดแสดงไปหลายประเทศทั่วโลก ทั้ง อาร์เจนตินา, บอสเนีย, เยอรมัน, ฟิลิปปินส์, เซอร์เบีย, สิงคโปร์, สโลวีเนีย, แอฟริกาใต้, ตุรกี, อังกฤษ, สหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ ในช่วงระหว่างปี 2006 - 2010 มีผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์กว่า 200,000 คน

ภาพที่ 4.3 Museum of Broken Relationships
ที่มา <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/6d/37/d3/6d37d3542b69df782ad50783828ea965.jpg>

ในระหว่างที่จัดแสดงงานมีผู้บริจาคสิ่งของเพิ่ม และเฉพาะในเมืองเบอร์ลิน มีผู้บริจาคสิ่งของมากกว่า 30 ชิ้น ในปี 2011 พิพิธภัณฑ์ความสัมพันธ์ที่แตกหัก ได้รับรางวัล The Kenneth Hudson Award จากรางวัล “พิพิธภัณฑ์ทดลองที่ไม่ธรรมดาและก่อให้เกิดการตั้งคำถาม ที่ท้าทายต่อมุมมองพิพิธภัณฑ์ทั่วไปในสังคม” พิพิธภัณฑ์ความสัมพันธ์ที่แตกหักส่งเสริมให้เกิดการตั้งคำถาม และสะท้อนมุมมอง ไม่เฉพาะความเปราะบางระหว่างความสัมพันธ์ของมนุษย์ แต่รวมไปถึงเรื่องราวของการเมือง สังคม และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่ถูกบอกเล่า พิพิธภัณฑ์เคารพการทำความเข้าใจของผู้ชม และมองในมุมกว้าง เข้าใจถึงความแตกต่างของผู้ชมทั้งประเด็นทางสังคม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ผู้ก่อตั้งให้คำอธิบายคอนเซ็ปต์ของ The Museum of Broken Relationships ว่าเป็นงานศิลปะซึ่งตั้งสมมุติฐานว่าสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยความทรงจำและความรู้สึก จึงต้องการสร้างพื้นที่ของความทรงจำที่ถูกรักษา โดยการเก็บสิ่งของจากความสัมพันธ์ที่แตกหัก พิพิธภัณฑ์ถูกจำแนกออกเป็นหลายส่วน ดังนี้

1. สิ่งของจากความสัมพันธ์ที่แตกหัก ประกอบด้วย สิ่งของต่าง ๆ ทั้งรูปถ่าย, จดหมาย หรือข้อความ สิ่งของต่าง ๆ ถูกจัดแสดงร่วมกับ วันและสถานที่ของความสัมพันธ์ และคำอธิบายประกอบ

ความสัมพันธ์สั้น ๆ

2. พิพิธภัณฑ์เสมือนจริงทางเว็บไซต์ ทางพิพิธภัณฑ์ให้ผู้ชมสามารถอัปโหลดรูปภาพ และ ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ ผู้บริจาคมสามารถเลือกได้ว่า จะเผยแพร่สิ่งของต่อผู้อื่นได้

3. การสารภาพ เป็นส่วนที่ผู้ชมงานสามารถมีส่วนร่วมกับพิพิธภัณฑ์ โดยผู้ชมสามารถเก็บ สิ่งของหรือข้อความของตนเองได้ หรือสามารถบันทึกคำสารภาพของตนเองในส่วนตัวได้

ภาพที่ 4.5 Wedding Dress In A Jar
ที่มา <https://i.elitestic.com/content/uploads/2016/06/16021618/museum-brokenships-6.jpg>

ภาพที่ 4.4 “Resonance of Grief” room, Museum of Broken Relationships
ที่มา http://designobserver.com/media/images/Broken2_525.jpg

คอนเซ็ปต์ของ Museum of Broken Relationships นั้นเรียบง่าย คู่รักที่ผิดหวังบริจาค สิ่งของที่เป็นตัวแทนของความสัมพันธ์ และประกอบด้วยคำอธิบายรายละเอียดของสถานที่ ระยะเวลา ของความสัมพันธ์ และเรื่องราวที่อธิบายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เจ้าของความสัมพันธ์อาจให้คำอธิบายที่ รวบรวม เช่น กระบองซึ่งบรรจุกลิ่นของคนรักจากเมือง Bloomerg, Indiana มีเพียงคำอธิบายสั้น ๆ กล่าวว่่า “ ไม่เวิร์ค ” สิ่งของส่วนใหญ่ก็มีคำอธิบายที่เน้นรายละเอียดและเศร้าจับใจ อย่างเช่น ปลอกคอสุนัข มีรายละเอียดกล่าวว่่า หลังจาก 13 ปีของชีวิตแต่งงาน ชายจากเมืองเบอร์ลินตัดสินใจ แยกทางกับภรรยา เพราะเขารู้สึกถึงความรักที่จืดจางลง ผู้หญิงเดินทางกลับยังบ้านเกิดพร้อมสุนัขของ ทั้งคู่ เธอเศร้าเสียใจ และส่งพัสดุกลับคืนให้อดีตสามี รวมไปถึงปลอกคอสุนัขไพลายขึ้นนี้ เธอซื้อให้สุนัข เพื่อใหมันไม่หลงทางจากการหนีออกไปข้างนอก ชายผู้นี้พกปลอกคอติดตัวไปด้วยทุกที่ 1 ปีหลังจาก แยกทางกัน ผู้หญิงตัดสินใจฆ่าตัวตาย ภายในพิพิธภัณฑ์ ปลอกคอสุนัขยังฉายไฟอยู่บนชั้นวาง ชายคน นี้กล่าวว่า เขาไม่สามารถพกปลอกคอสุนัขเส้นนี้ได้อีก มันเตือนให้เขานึกถึงอดีตภรรยาอยู่ตลอด

พื้นที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์เหมาะสมกับสิ่งของอย่างมาก ด้วยพื้นที่ห้องที่เล็กและให้ความ รู้สึกคุ้นเคย ชั้นวางจัดแสดงสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นส่วนผสมของความขัดแย้งกันของสิ่งของ ที่ให้ความ รู้สึกมั่นคง และแตกหักของความสัมพันธ์ พิพิธภัณฑ์แสดงให้เห็นข้อดีของการรักษาพื้นที่เก่าแก่ ซึ่งช่วย

เพิ่มความรู้สึกให้กับการจัดแสดงงานเพิ่มขึ้น ทั้งขนาดของสถานที่ สีของกระเบื้องที่ไม่สม่ำเสมอ สถาน 25
เอกสารนเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมืออนุญาตให้มาใช้ประโยชน์ตามการคำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่แห่งนี้ถูกสันนิษฐานว่าเคยเป็นห้องน้ำเก่าอีกด้วย ส่วนการจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์นั้นเน้นไปที่ความเรียบง่าย สิ่งของธรรมดาที่ให้ความรู้สึกกับผู้คนอย่างกว้างขวาง สร้างความน่าสนใจให้กับสิ่งของธรรมดา กลายเป็นสิ่งของที่มีความหมาย วิธีการเช่นนี้มีการนำเสนอในหนังสือสองเล่ม ซึ่งมีคอนเซ็ปต์เช่นเดียวกัน การเสนอความรู้สึกที่ซ่อนเร้นในสิ่งของ ‘Evocative Objects: Things We Think With’ โดย Sherry Turkle และอีกเล่ม ‘Taking Things Seriously: 75 Objects With Unexpected Significance’ โดย Joshua Glenn และ Carol Hayes ในหนังสือทั้งสองเล่มนี้ ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการเขียนเรื่องสั้นเกี่ยวกับสิ่งของที่มีคุณค่าต่อตนเอง ค้นหาเรื่องราวในอดีต และความเกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว จากหนังสือ Things We Think With กล่าวว่า เรามักโยงสองสิ่งเข้าด้วยกันเช่น สิ่งของที่มีประโยชน์กับความสวยงาม หรือ ความจำเป็นกับสิ่งของที่ต้องการ ความรู้สึกที่ถูกกลบฝังไว้ที่พิพิธภัณฑ์คือการผสมกันของหลากหลายความรู้สึก เช่น รูปปั้นคนแคระในสวนที่ถูกโยนไปยังรถของสามี, เตารีดที่เคยใช้รีดชุดแต่งงาน ซึ่งเป็นสิ่งเดียวที่เหลืออยู่ สิ่งของต่าง ๆ ให้ความรู้สึกสับสน จากความรู้สึกการยอมรับ ความรัก ความต้องการ กลายเป็นการทอดทิ้ง ความเศร้า การถูกปฏิเสธ และความเกลียดชัง ความรู้สึกเหล่านี้กลายเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทนรับได้หลังจากความสัมพันธ์จบลง สิ่งของที่ครั้งหนึ่งเคยถูกเก็บรักษาไว้กับสมบัติ กลายเป็นยาพิษ การบริจาคสิ่งของเหล่านั้นให้กับพิพิธภัณฑ์ จึงเหมือนกับการปล่อยวาง Museum of Broken Relationships เป็นหนึ่งในนิทรรศการที่ดีที่สุด ใน Zagreb เพราะการเข้าถึงความรู้สึกส่วนตัวอย่างไม่ยึดติดถึงความสัมพันธ์เก่า

ภาพที่ 4.6 A red coat, 1998-2003, Zagreb, Croatia

“We bought it together on sale. It was cheap and he paid for it. I never really cared for red.”

ที่มา http://designobserver.com/media/images/Broken8_525.jpg

บทที่ 5

การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น

5.1 Concept Exhibition

นิทรรศการ

แบรนด์น้ำหอมจากดอกไม้ไทยที่มีความหรูหราและมีกลิ่นอายของความทันสมัย วัตถุประสงค์ผสมจากหัวเขื่อน้ำหอมชั้นดี มีความปราณีตและใส่ใจทุกรายละเอียด เพื่อให้ได้น้ำหอมที่สื่อถึงตัวตนของผู้ใช้ได้มากที่สุด และเป็นการยกระดับดอกไม้ไทยให้ออกสู่สากลได้มากยิ่งขึ้น โดยจะประกอบไปด้วยกลิ่นดอกไม้ไทย 10 ชนิดคือ ดอกบัว ดอกกล้วยไม้ ดอกจำปี ดอกปีบ ดอกกุหลาบ ดอกชมนาด ดอกสายน้ำผึ้ง ดอกกระดังงา ดอกมะลิ ดอกลีลาวดี ซึ่งเป็นดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมที่ชาวไทยคุ้นเคยมาช้านาน

5.1.1 ภาพลักษณ์ของนิทรรศการ

ภาพลักษณ์ของนิทรรศการต้องการให้เห็นความงามจากความเป็นจริงที่ไม่แต่งเติม จึงเกิดเป็นภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงผิว ร่างกาย ใบหน้าของผู้หญิง

5.1.2 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้หญิงไทย และทุกคนที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิง

5.2 แนวทางการออกแบบ

5.2.1 แนวทางที่ 1 Reflection

Reflection หรือ เงาสะท้อน เป็นการออกแบบโดยได้แรงบันดาลใจจากการใช้เทคนิคลูกเล่นกับกระจก ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้อยู่รอบตัวภายนอก ลักษณะความงาม โดยมีตัวอย่างอ้างอิงดังนี้

ภาพที่ 5.1 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 1

ที่มาจาก www.pinterest.com

5.2.2 แนวทางที่ 2 Distortion

Distortion หรือ ความบิดเบี้ยว แนวทางที่ใช้ในการออกแบบ concept นี้ ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก ความไม่สมบูรณ์แบบ ความแตกต่างไปจากที่ต้องการ โดยมีตัวอย่างอ้างอิงดังนี้

ภาพที่ 5.2 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 2
ที่มา www.pinterest.com

5.2.3 แนวทางที่ 3 Way of Seeing

แนวทางที่ใช้ในการออกแบบ concept นี้ ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก อิทธิพลความต้องการ สมบูรณ์แบบที่มาจากความคิดเห็นของคนภายนอก การถูกจ้องมองรูปลักษณะภายนอก โดยมีตัวอย่างอ้างอิงดังนี้

● ● ● ●
portrait
eye

ภาพที่ 5.3 ภาพแนวทางการออกแบบที่ 3
ที่มา www.pinterest.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแนวทางข้างต้น จึงสรุปได้ว่า แนวทางที่ 1 และ แนวทางที่ 3 คือแนวทางที่ตอบโจทย์กับกลุ่มเป้าหมายและ Concept Brand ได้มากที่สุด จึงได้เลือกนำแนวทางทั้งสองนี้มารวมเข้าด้วยกันและพัฒนาต่อไป

5.3 ขอบเขตของงาน

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1.3.1 สัญลักษณ์นิทรรศการ

1.3.2 สิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์

1. บัตรเชิญนิทรรศการ
2. โปสเตอร์นิทรรศการ
3. สูจิบัตรนิทรรศการ
4. ออกแบบลายเส้นสำหรับนิทรรศการ

1.3.3 ออกแบบนิทรรศการ

- 1.ผังนิทรรศการ
2. สื่อภายในนิทรรศการ
3. ภาพรวมของนิทรรศการ

บทที่ 6

การออกแบบและพัฒนาแบบร่าง

6.1 การออกแบบ

จากการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น สรุปได้ว่าจะใช้ Concept “ Perception ” โดยแนวทางการออกแบบใช้ภาพถ่าย ซึ่งเน้นรูปร่าง ทรวดทรง และผิว

6.2 Logo

เริ่มต้นพัฒนา Logo จากชื่อของนิทรรศการโดยมีการกำหนดกลุ่มรายชื่อที่เกี่ยวข้องกับนิทรรศการที่สื่อถึงผู้หญิง คือ She และ ญ

6.2.1 Sketch Logo ครั้งที่หนึ่ง

ภาพที่ 6.1 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.1 Sketch Logo ครั้งที่สองตามแนวทางการออกแบบ

“ความไม่สมบูรณ์แบบ” ใช้วิธีการปักผ้า ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความเป็นผู้หญิง แต่ให้ความรู้สึกที่ไม่สมบูรณ์แบบของเส้นด้าย

ภาพที่ 6.2 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 2

“curve” ใช้รูปร่าง ส่วนโค้ง และตัวอักษรที่มีความโค้ง แสดงออกถึงความเป็นผู้หญิง ประกอบกับชิ้นส่วนที่แสดงถึงความไม่สมบูรณ์แบบ

ภาพที่ 6.3 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ญ” ซ่อนิทรศการ และส่วนโค้งที่แสดงออกความเป็นผู้หญิง

ภาพที่ 6.4 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 2

“Reflection” ตามแนวทางออกแบบโดยใช้รอยแตกจากกระจกเงา

ภาพที่ 6.5 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 2

6.2.2 Sketch Logo ครั้งที่ 3 พัฒนาแบบร่าง

จากแนวทางการออกแบบที่ 1 ความไม่สมบูรณ์แบบ ได้พัฒนาและปรับปรุงแบบร่างให้น้อยลง

ภาพที่ 6.6 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 3 แนวทาง ความไม่สมบูรณ์แบบ

จากแนวทางการออกแบบที่ 2 Curve ได้พัฒนาและปรับปรุงแบบร่าง

She She She She

She She She

ภาพที่ 6.7 ภาพ Sketch Logo ครั้งที่ 3 แนวทาง Curve

พัฒนาเพิ่มเติมจากแนวทาง ความไม่สมบูรณ์แบบ โดยใช้เทคนิค Collage ตัวอักษรที่มีลักษณะต่างกัน ประกอบเป็นคำ

She i

They
we it

ภาพที่ 6.8 ภาพ Sketch Logo ด้วยเทคนิค Collage

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.8 ภาพ Sketch Logo ด้วยเทคนิค collage

6.2.3 Sketch Logo ครั้งที่ 4 พัฒนาแบบร่าง

ภาพที่ 6.9 ภาพ Sketch Logo ด้วยเทคนิค collage และ พัฒนาแบบร่าง

6.2.4 สรุป Logo ที่เลือกใช้

ภาพที่ 6.10 ภาพ Logo นิทรรศการและ สัญลักษณ์ห้องที่เลือกใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ค่า 35 รค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 กราฟิก

6.3.1 โปสเตอร์

แบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 1

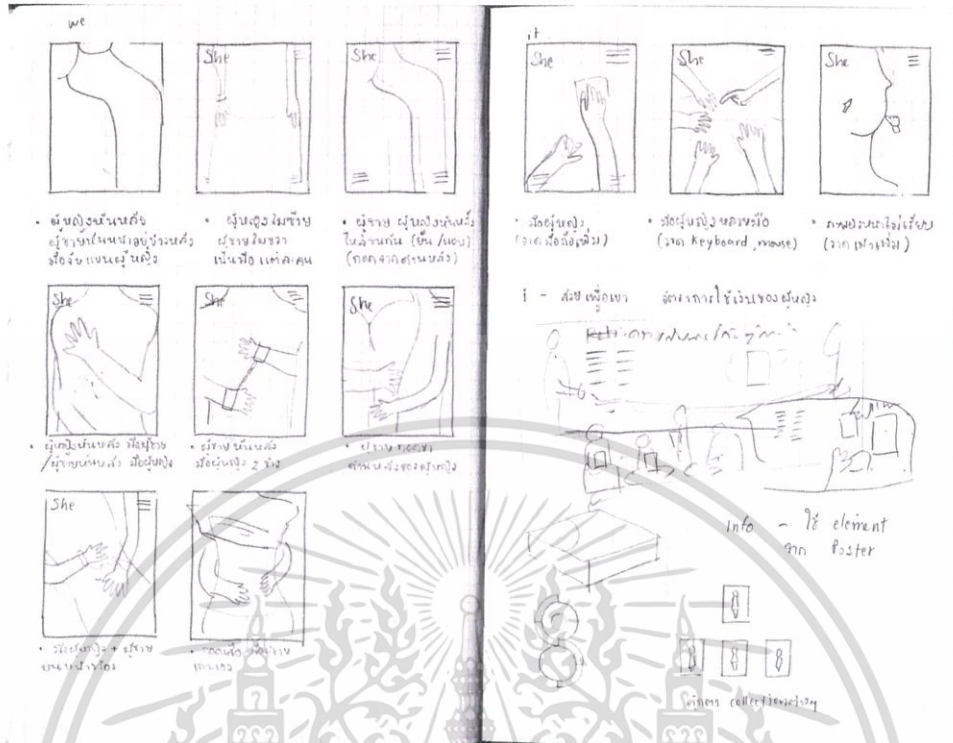
ภาพที่ 6.11 ภาพแบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 1

แบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 2

ภาพที่ 6.12 ภาพแบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ค้า 36 การค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.13 ภาพแบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 2

แบบร่างโปสเตอร์ครั้งที่ 3

ภาพที่ 6.14 ภาพแบบโปสเตอร์ครั้งที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

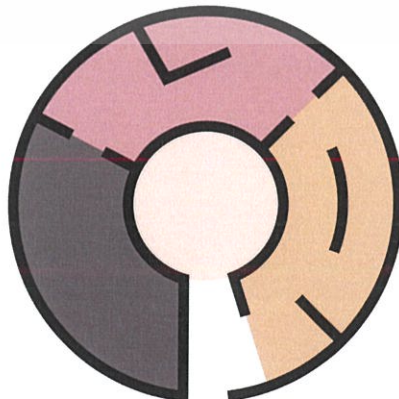
โปสเตอร์ที่เลือกใช้จริง

ภาพที่ 6.15 ภาพโปสเตอร์ที่เลือกใช้จริง

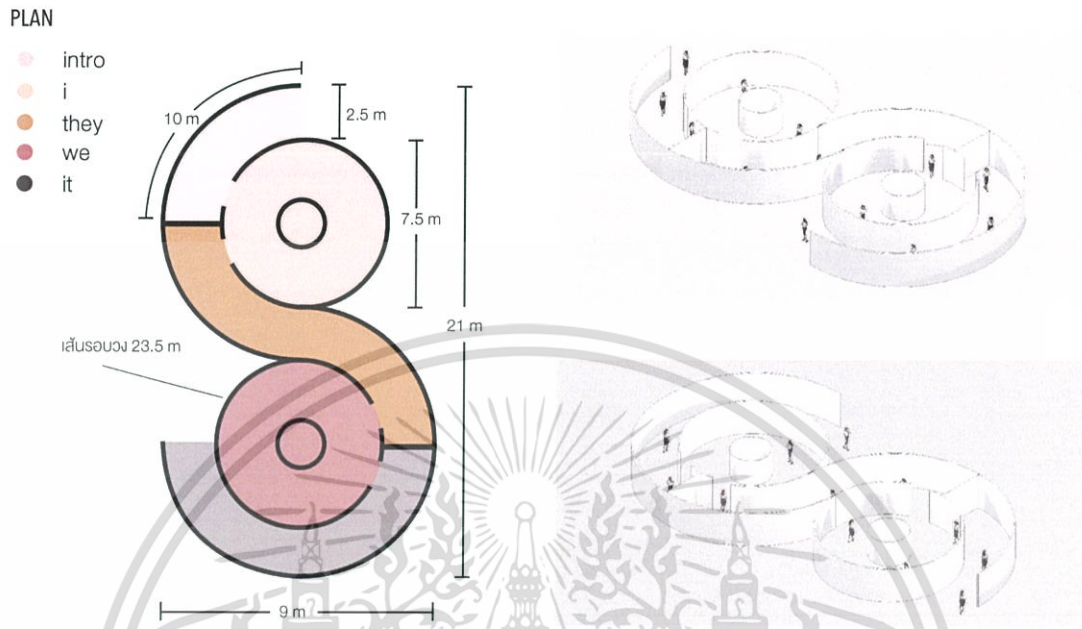
6.4 นิทรรศการ

6.4.1 ฟังนิทรรศการ

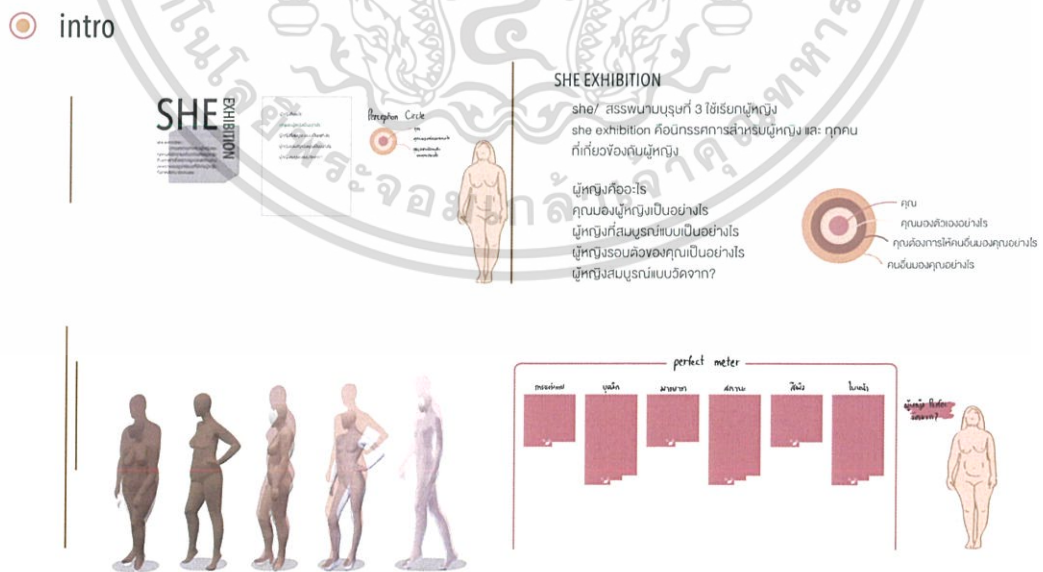
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ซ้ำ 38 ารค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างผังนิทรรศการครั้งที่ 2

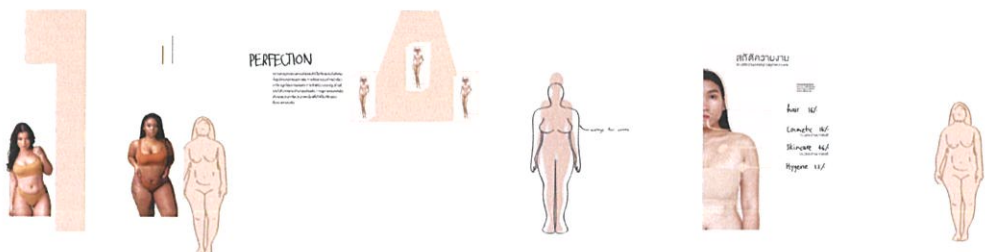
ภาพที่ 6.16 ภาพแบบร่างผังนิทรรศการ

6.4.2 กราฟิกในนิทรรศการ
แบบร่างกราฟิกในนิทรรศการครั้งที่ 1

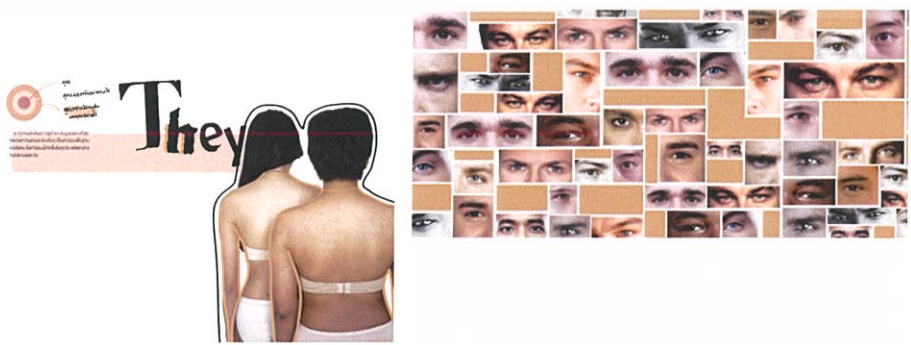

ภาพที่ 6.17 ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ซ้ำ 39 คำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

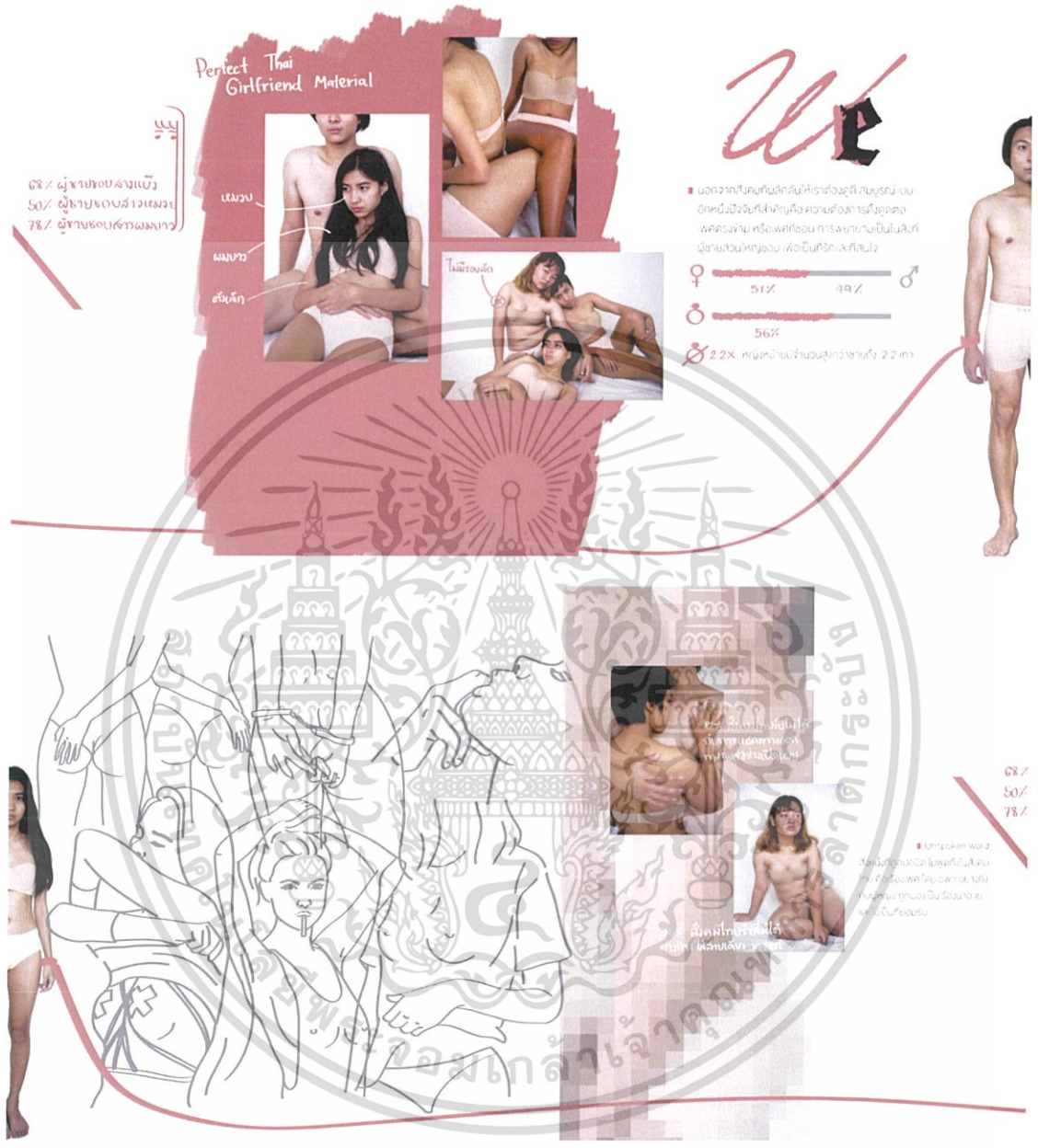
ภาพที่ 6.18 ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการครั้งที่ 1

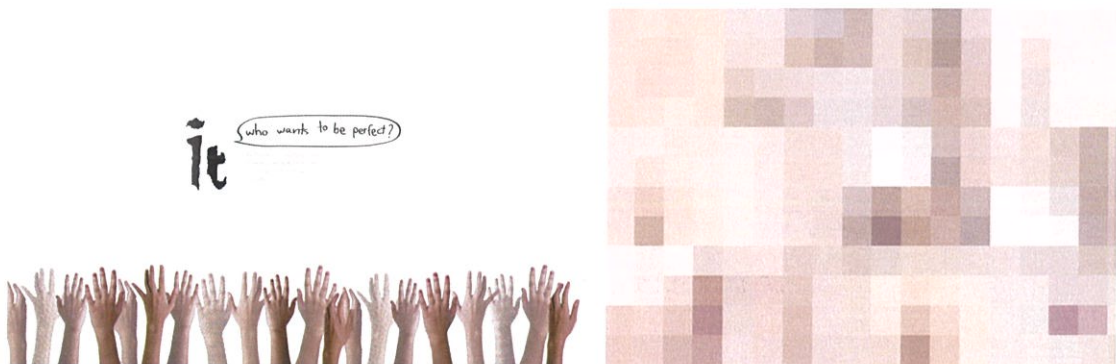
ภาพที่ 6.19 ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการครั้งที่ 1 ห้อง They

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ค้า 40การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างกราฟิกในนิทรรศการห้อง we

ภาพที่ 6.20 ภาพแบบร่างกราฟิกในนิทรรศการห้อง We

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ซ้ำ 41 คำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างกราฟิกนิตรรศการห้อง it

ภาพที่ 6.21 ภาพแบบร่างกราฟิกในนิตรรศการห้อง It

6.5 ภาพถ่าย

ภาพถ่ายสำหรับใช้ประกอบนิตรรศการ

ภาพที่ 6.22 ภาพถ่ายสำหรับใช้ประกอบนิตรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ค้า 42 การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

ผลงานจริง

7.1 กราฟฟิกนิทรรศการ

7.1.1 สัญลักษณ์นิทรรศการ

ภาพที่ 7.1 ภาพสัญลักษณ์นิทรรศการ

ภาพที่ 7.2 ภาพสัญลักษณ์ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.1.2 โปสเตอร์

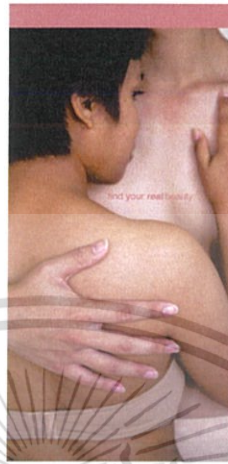
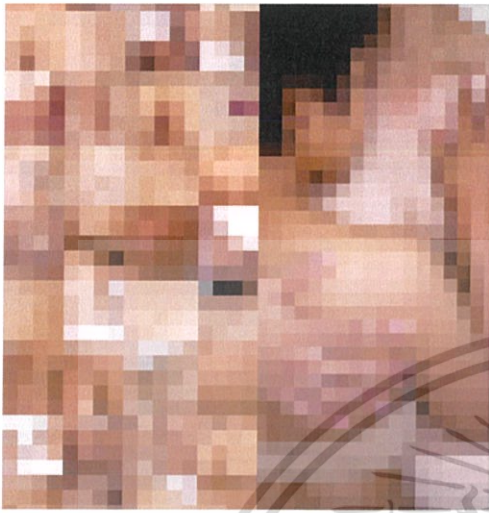
ภาพที่ 7.3 ภาพโปสเตอร์นิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.1.3 บัตรเชิญนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

She
 exhibition
 TCDC
 08.03.17
 08.04.17

ภาพที่ 7.4 ภาพของบัตรเชิญ และบัตรเชิญนิทรรศการ

7.1.4 โปสเตอร์

ภาพที่ 7.5 โปสเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.1.5 สตรีบันเทิงนิตยสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.6 ภาพสุจีบัตรนิตรรศการ

7.1.6 เสื้อนิตรรศการ

ภาพที่ 7.7 ภาพลายเสื้อนิตรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.1.7 นิทรรศการ

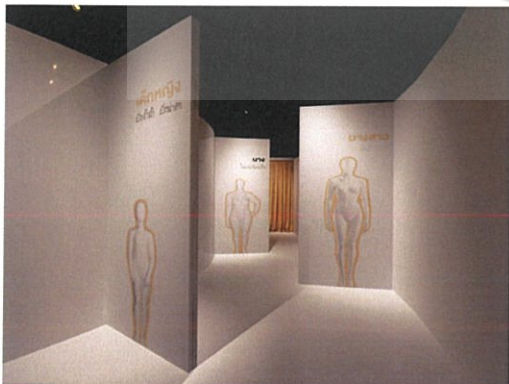
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

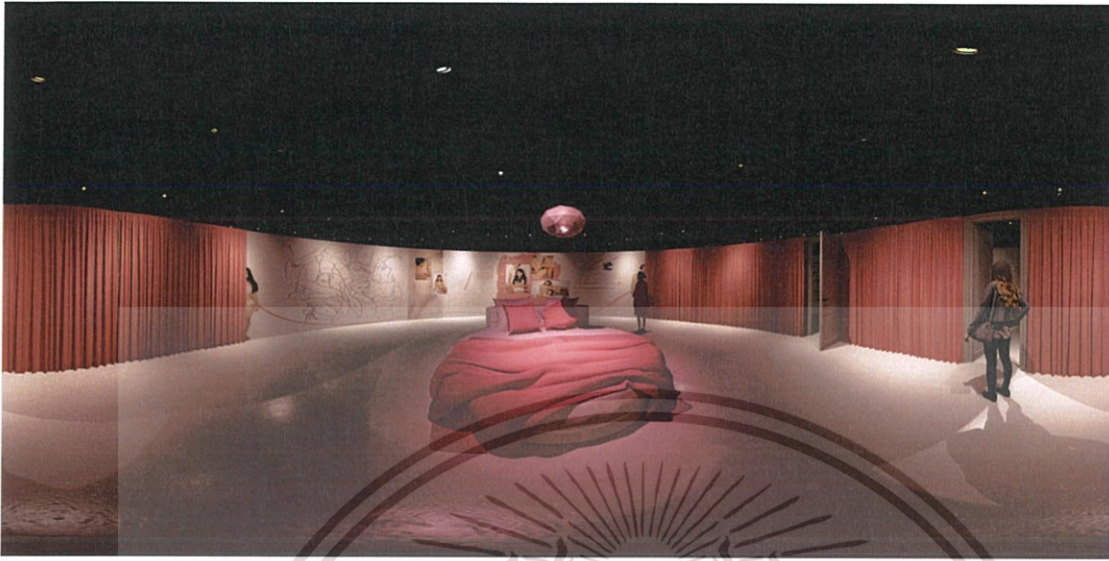
ภาพที่ 7.8 ภาพนิทรรศการห้อง 1

ภาพที่ 7.9 ภาพนิทรรศการห้อง They

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.10 นิทรรศการห้อง We

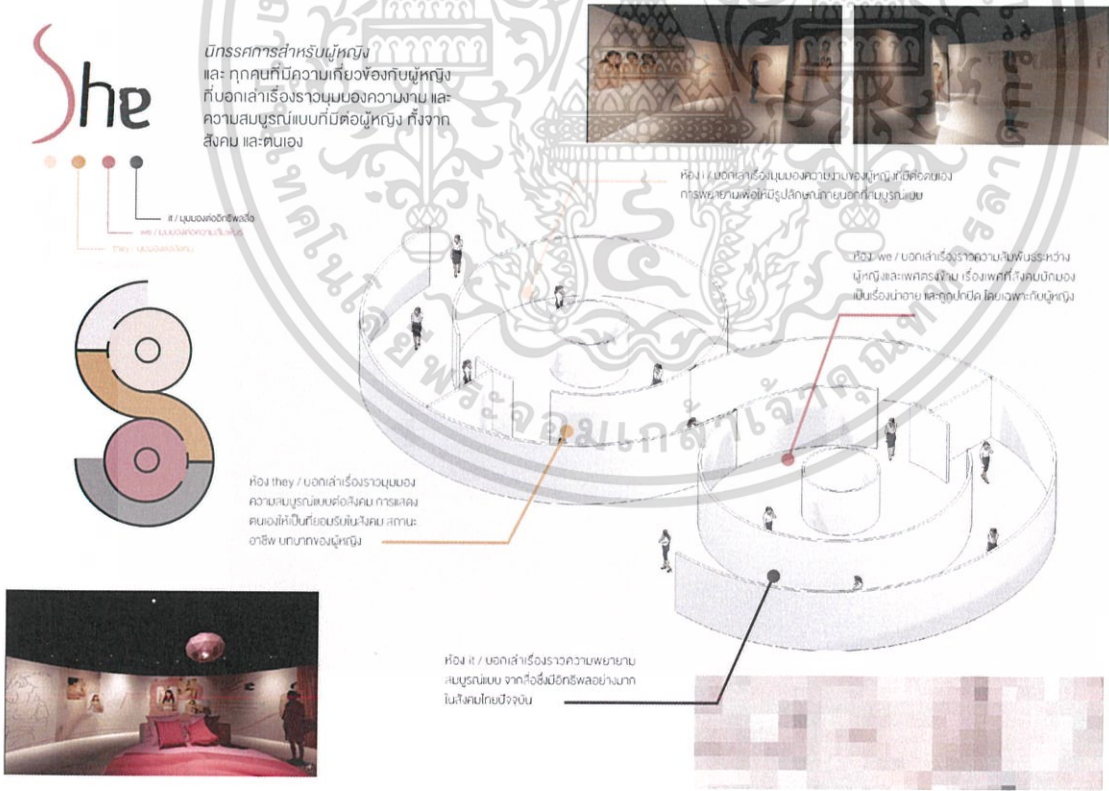
ภาพที่ 7.11 ภาพนิทรรศการห้อง It

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.12 ภาพนิทรรศการห้อง It

7.1.8 ผังนิทรรศการ

ภาพที่ 7.13 ภาพผังนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2 ผลงานจริง

ภาพที่ 7.14 ผลงานจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ซ้ำ 53 รศ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

Ronald B. Adler, Russell F. Proctor II. *Looking Out, Looking In*. 14th ed. Cengage Learning, 2013

Mulvey, Laura. *Visual pleasure and narrative cinema*

Berger, John. *Way of Seeing*. Penguin, 1990

McHugh, Caroline. *The Art of Being Yourself*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.lifeintherightdirection.com/resource/the-art-of-being-yourself/>.

ทฤษฎีทางจิตวิทยา. ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.baanjomyut.com/library/personality/02.html>

Horney, Karen. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaihypnosis.com/content/page/:-Karen-Horney>.

บทความจิตวิเคราะห์. บทความจิตวิเคราะห์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.academia.edu/7383059/บทความจิตวิเคราะห์AB_update_19_aug_2013

Sagmeister, Stefan. *The Happy Show*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://www.cityofchicago.org/city/en/depts/dca/supp_info/the_happy_show.html.

Museum of Broken Relationships. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://designobserver.com/feature/on-display-museum-of-broken-relationships/33298>

บทที่ 8

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การดำเนินโครงการออกแบบนิทรรศการ “She” มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ระหว่างการทำงานดังนี้

ช่วงการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลใช้เวลามาก เนื่องจากเป็นนิทรรศการทางจิตวิทยา ข้อมูลทั้งหมดจึงเป็นข้อมูลดิบ และมีปริมาณมาก แตกต่างไปตามทฤษฎีของนักจิตวิทยาแต่ละคน นอกจากนี้ส่วนหนึ่งของข้อมูลในนิทรรศการมีความเป็นนามธรรม และความรู้สึก การตีความข้อมูลทางวิชาการ และความรู้สึกให้ออกมาเป็นภาพ สัญลักษณ์จึงค่อนข้างยากและใช้เวลานาน แนวทางการแก้ไขคือ การทำแบบสอบถามเพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ อีกปัญหาคือ Graphic Element ที่ใช้ในงานคือภาพถ่าย ปัญหาที่พบระหว่างทำงานคือ การถ่ายงานต้องใช้เวลาถ่ายจริงให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด และไม่มีการถ่ายแก้ไขให้จบอยู่ในปริมาณที่กำหนดไว้ ทำให้เกิดปัญหาเรื่อง การวางแผน โดยภาพที่ได้นั้นเป็นที่ต้องการแต่ไม่ได้ถ่ายเมื่อมุกว่างเพื่อไปใช้ในงานกราฟิก ภาพที่ได้ส่วนใหญ่เป็นภาพครอบครัว ทำให้มีปัญหาในการทำงานกราฟิก การจัดวางเลย์เอาต์ แนวทางการแก้ไขคือการปรับแก้ภาพด้วยโฟโต้ช้อป ปัญหาต่อมาคือเรื่องระยะเวลาในการทำงานช่วงสุดท้ายของการทำนิทรรศการ เนื่องจากต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ปัญหาที่พบคือการวางแผนให้งานสำเร็จไม่ตรงตามเวลา และปัญหาจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ซึ่งใช้เวลาในการทำงานนานกว่าที่วางแผนไว้ แนวทางการแก้ไขคือ วางแผนให้งานเสร็จเร็วขึ้นก่อนส่งไปยังขั้นตอนต่อไป

โดยสรุปแล้ว การดำเนินโครงการออกแบบนิทรรศการ She ดำเนินไปได้สำเร็จ แม้จะมีอุปสรรคที่ไม่คาดหวัง แต่การแก้ไขปัญหาเฉพาะเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้งานดำเนินไปสำเร็จมากที่สุด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล   อรอนงค์ คล้ายสุบรรณ
วัน เดือน ปี เกิด   23 เมษายน 2538
ที่อยู่ปัจจุบัน   3 ถนน มิตรพันธ์ แขวงป้อมปราบ เขตป้อมปราบ กทม. 10100
E - mail   perrypraew@gmail.com
เบอร์โทรศัพท์   089 - 115 - 2354
ประวัติการศึกษา
ปีการศึกษา 2555   โรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์
ปีการศึกษา 2559   สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ซ้ำ 56 คำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้